

TEMMUZ 2009

Hollanda ve Belçika'dan Benzersiz Anlaşma

Ciddi bir hapisane eksikliği yaşayan Belçika, Hollanda'yla vardığı anlaşma sonucunda bu sorununa benzersiz bir çözüm bulmuş oldu.

Kiralık
Hapishane

İki ülke adalet bakanlarının aldıkları karara göre, en az 500 Belçikalı mahkûm 2010'dan itibaren Hollanda hapishanelerine aktarılacak.

‘İKİ TARAF AÇISINDAN DA 'KÂRLI' ANLAŞMA’

Aydan DOĞAN

Toplam mahkûm kapasitesi 8 bin 456 olan Belçika hapishanelerinde kalan mahkûm sayısı 10 bin 316'yı bulmuş durumda! Bu ise, 2 kişilik hücreleri bazı mahkûmların 3 kişi paylaşmak zorunda kalmaları anlamına geliyor. Hollanda'da ise durum bunun tam tersi. 1990'ların başında hapishane eksikliği çeken Hollanda'da -suç oranlarındaki düşüş nedeniyle- bugünlerde "mahkûm eksikliği" yaşıyor. Toplam 14 bin mahkûm kapasiteye sahip ülke hapishanelerinin hücrelerini günümüzde 12 bin mahkûm doldurmakta. Belçika'yla varılan anlaşma öncesinde 8 hapishanenin kapatılması ve bin 200 işçinin işten çıkarılması gündemdeyken bu son gelişme üzerine 3 hapishane kapatılmaktan kurtuldu. ... (devamı 3. sayfa)

**Parası Olmayana
Tarihi Geçmiş Ürün**
Zahide Tuğba ŞENTERZİ
sayfa 5

**İtalya'da 'Kara Gömleklili'
Güvenlik Yasası**
Erbil ERTÜRK
sayfa 9-10

**Fransız Devrimi'nin
Yıldönümü...**
Nagehan ŞEN
sayfa 13

**'Kötümser Avrupalılar'
Parlamentoda**
İlgın Su ÇATALKAYA
sayfa 16-17

**Avrupa'da Görmek
İstemediğimiz
Manzaralar**
Pelin ÖLÇAL
sayfa 8

**Portre:
Tony Blair**
Yeşim ÖZTÜRK
sayfa 24-25-26

**Batı Balkanların Müslü-
manlarına Vize Duvarı mı?**
Erdem GÜNEŞ
sayfa 20

Benim Avrupam
Mehmet HASGÜLER
sayfa 27-28-29

Mahkeme Salonunda Cinayet

Almanya, Temmuz ayına Dresden Eyalet Mahkemesi'nde yaşanan akıl almaz bir olayla girdi. Yaşanan hem hukuki ve hem de dış politika ve hükümet-basın ilişkileri üzerinden siyasi bir olay ve Almanya'yı, Almanya'da göçmen olmayı anlamak noktasında önemli bir ders niteliğinde. En önemlisi olan insani boyutu ise çok büyük...

Zafer ÖRNEK

Saldırgan kadını öldürdü, polis kocasını vurdu

32 yaşındaki Mısır göçmeni eczacı Merve El Şerbini, kendisine hakaret ettiği için dava ettiği 28 yaşındaki Alex W. tarafından mahkeme salonunda 18 yerinden bıçaklanarak öldürüldü! 3 yaşındaki çocuğu ve kocası yanında olan Şerbini, 3 aylık da hamile idi. Arbede sırasında olaya müdahale etmek için salona giren polis, eşini korumak isteyen ve bıçak darbeleri ile

yaralanan genç adamı bacağından vurdu. Hâkimler, avukatlar ve oğlunun gözleri önünde eşini kaybeden adam komaya girdi ve hayatı tehlikesini atlatabilmek için bir süre yoğun bakımda kaldı. Şaşkınlık ve şüpheler yaratan polisin bu müdahalesi, aslında gayet "anlaşılabilir" bir gerekçeyle dayandırıldı. Yapılan ilk açıklamalara göre, polis

arbedeyi gördüğünde bunun sorumlusunun (muhtemelen ten renginden dolayı) Şerbini'nin eşi olduğunu düşündü. Hikâye yaşanabileceklerin uyarısını yapar bir şekilde daha önce başlamış aslında. 2008 Ağustos ayında bir parkta oğlu için salıncak sırası isteyen Şerbini'ye, 2003'ten beri ülkede yaşayan Rus asıllı Almanya vatandaşı Alex W., "Terörist, İslamcı, fahişe" gibi sözler ile hakaret ettiği için Kasım ayında 780 euro'luk para cezasına çarptırılmıştı. İfadesinde de bunun nedeni olarak Şerbini'nin başörtüsü takmasına işaret etmişti. Başsavcı, İslam karşıtlığı nedeniyle yapılmış bir hakarete verilen cezayı hafif bularak kararı temyize götürdü. Cinayet de, temyiz duruşmasının yapıldığı 1 Temmuz günü gerçekleşti.

'Suskunluk Politikası' ve 'Mazeretler'

Olaydan sonra kısa bir açıklama yapan Başsavcı Christian Avenarius'un kendisine hakaret ettiği için dava ettiği 28 yaşındaki Alex W. tarafından mahkeme salonunda 18 yerinden bıçaklanarak öldürüldü! 3 yaşındaki çocuğu ve kocası yanında olan Şerbini, 3 aylık da hamile idi. Arbede sırasında olaya müdahale etmek için salona giren polis, eşini korumak isteyen ve bıçak darbeleri ile yaralanan genç adamı bacağından vurdu. Hâkimler, avukatlar ve oğlunun gözleri önünde eşini kaybeden adam komaya girdi ve hayatı tehlikesini atlatabilmek için bir süre yoğun bakımda kaldı. Şaşkınlık ve şüpheler yaratan polisin bu müdahalesi, aslında gayet "anlaşılabilir" bir gerekçeyle dayandırıldı. Yapılan ilk açıklamalara göre, polis argümanların pek muteber sayılamayacağı da aşikar. Ama Hükümetin cinayeti kınayan bir açıklama yapmamasına "gerekçe" olarak da "kapsamlı bilgi eksikliği" gösterildi. Sessizlik, Şerbini'nin 6 Temmuz'da İskenderiye'de toprağa verilişi sırasında ve ertesi gün Kahire'deki Almanya Büyükelçiliği önünde yapılan Almanya'yı protesto gösterileri ile bozuldu. Bunun üzerine 8 Temmuz'da bir açıklama yapan Hükümet Sözcü Yardımcısı Thomas Steg, olayı "tiksindirici bir eylem" olarak değerlendirmek zorunda kaldı; ardından da, Almanya'nın Mısır Büyükelçisi'nin Şerbini'nin ailesini ziyaret ederek saldırıdan duyulan üzüntüyü iletti. Almanya Müslümanlar Merkez Konseyi ve Almanya Yahudiler Konseyi gibi sivil toplum örgütlerinin eleştiri oklarının hedefi ise, olayın üzerinden iki hafta gibi uzun bir süre geçmiş olmasına rağmen herhangi bir açıklama yapmayan Devlet Başkanı Angela Merkel ve Dışişleri Bakanı Frank-Walter Steinmeier oldu. Merkel, 8-10 Temmuz 2009 tarihlerinde İtalya'da yapılan G-8 Zirvesi sırasında Mısır Devlet Başkanı Hüsnü Mübarek ile konu hakkında görüştü ve "gerekenin yapılacağını" bildirdi. Alman medyası veya yetkililer açısından ise çıkış noktası muhtemelen ülkelerinin uluslararası alanda "itibarını" korumak. Bu nedenle öncelikle olayın dış basına yansımamasını sağladılar. İkinci olarak da yurt içinde bir kamuoyu oluşmasını, olayı manşetlerden vermeyerek ya da konuya yeterince dikkat çekmeyerek engellemiş oldular. Diğer yandan basının ilk andaki suskunluğunun gerekçesi olarak failin akli dengesinin yerinde olup olmadığı bilgisinin kesinlik taşımadığı gibi

'Uluslararasılaşan' Sorun

Bu arada İran Devlet Başkanı şey var: Almanya'da ve de Mahmut Ahmedinejad olaya aslında Avrupa çapında yeni bir boyut kazandırarak yabancı düşmanlığı ve aşırı uluslararası toplumda gereken tepki ile karşılaşmadığını söylediği Almanya'nın BM yaptırımları ile cezalandırılması gerektiğini açıkladı. Berlin ise bu ifadeleri sert bir dille yanıtlayarak Almanya'da yabancı düşmanlığının olmadığını ve münferit bir olayın suiistimal edilmemesi gerektiğini vurguladı. Bu tür tartışmalar ve savunmalar bir yana, net olan bir

Kiralık Hapishane...

İki ülkenin bulduğu bu ilginç çözüm, iki taraf açısından da “kârlı” görülüyor. Belçika Adalet Bakanı Stefaan de Clerck ise bunun sadece geçici bir önlem olduğunu vurguluyor. Zira Belçika'daki hapishanelerin yenilenmesi ve 7 yeni hapishanenin inşa edilmesi planlanıyor.

Belçika mahkûmları Hollanda'nın Tillburg Hapishanesi'ne transfer edilecek. Tillburg Hapishanesi, sınıra yakınlığı bakımından mahkûmların yakınlarına görece kolaylık sağlamak amacıyla tercih edilmiş. Transfer edilen mahkûmlar Belçika hukukuna ve düzenlemelerine tabi olmaya devam edecek. Mahkûmlar üzerindeki sorumluluk da tamamıyla Belçika'ya ait olacak. Bu işlemle değişecek tek şey gardiyanların artık Belçikalı değil Hollandalı olacak olması. Transfer edilecek mahkûmlar cezası fazla olanlar ve Hollandaca bilenler arasından seçilecek; Hollanda vatandaşı olan Belçika mahkûmları da önceliği sahip olacak!

Anlaşma uyarınca Tillburg Hapishanesi 3 yıl süreyle Belçika mahkûmlarına tahsis edilecek ve anlaşma 1 yıl süreyle uzatılabilecek. Belçika, hapishanenin kullanımı karşılığında Hollanda'ya yılda 30 milyon Euro ödeyecek. Tillburg Hapishanesi'ni kapatılmaktan kurtaracak bu anlaşma sayesinde Hollanda söz konusu gardiyanlara 2012'ye kadar iş olanağı da sağlamış olacak.

Dünya'da Eşsiz

Hollanda'nın Göç ve Adli Kurumlardan Sorumlu Devlet Bakanı Nebahat Albayrak, bu anlaşmayı “dünyada eşsiz” diyerek tanımladı. Hatta iki ülkede de kaynakların daha etkin kullanılması anlamına geleceğini vurgulayarak anlaşmanın Avrupa Birliği'nin ekonomik önemine de somut bir örnek olduğunu söyleyenler de bulunmakta. Hollanda ve Belçika'nın anlaşmayla yaptığı bu hamle, AB'ye üye ülkelerin birlikte bütünleşmesi adına da önemli bir aşama. Zira Birliğin nihai amacını bir birleşik devlet kültürü yaratmak olarak görenler açısından bu küçük adımlar beklendiğinden daha büyük yararlar sağlayabilir.

Bulgaristan'da Parlamento Seçimleri

Emrehan ERDOĞAN

Bulgaristan'da parlamento seçimleri 5 Temmuz 2009'da gerçekleştirildi. Seçimden galip çıkarsa "Bulgaristan'ın Avrupai Kalkınması için Yurttaşlar" (Grazhdani za evropeysko razvitiye na Balgariya-GERB) adlı parti oldu. Parti'nin fiili liderliğini yapan Sofya Belediye Başkanı Boyko Borisov da önemli bir zafer kazanmış oldu. 1959 doğumlu eski bir güvenlik görevlisi olan Borisov, ülkesinde oldukça popüler. Borisov, güçlü fiziki yapısı ve atılcı karakteriyle ünlü çizgi film kahramanı Batman'e benzetiliyor. 1991'de bir güvenlik şirketi kuran Borisov, önce devrik komünist lider Todor Jivkov'un güvenliğini üstlendi. Birkaç yıl sonra ise sürgünden dönen Kral Simeon Saxe Coburg'un korumalığını yaptı. 2001'de kralın partisi iktidar olduktan sonra emniyet genel müdürlüğüne atandı. Bu dönemde suç mahallerine yaptığı baskınlarla ve doğrallığıyla Bulgaristan'da oldukça popüler bir imaja sahip olan Borisov, 2005 yılında seçtiği Sofya belediye başkanlığı görevini yürütmekteydi. Şimdi ise başbakanlık görevini üstlenmeye hazırlanıyor.

GERB'in Başarısı

2006 yılında kurulan merkez 4.13 oy aldı. Buna göre sağ partisi GERB ise, Bulgaristan Meclisi'nde yolsuzluklarla mücadele, GERB 116, BSP 40, DPS 38, aile değerlerinin korunması, Ataka 21, Mavi Koalisyon 15 enerji bağımsızlığı ve Avrupa ve RZS 10 milletvekili ile Birliği standartlarında temsil edilecek.

kalkınma vaatleriyle seçime hazırlandı. Yüzde 60.2'lik bir katılım oranının gerçekleştiği seçimde, GERB oyların yüzde 39.72'sini toplayarak büyük sürpriz yaparken, görevdeki Bulgaristan Sosyalist Partisi (BSP) oyların yüzde 17.70'ni alabilirdi. Özgürlük ve Haklar Hareketi (DPS) ise oyların yüzde 14.45'ini almayı başararak seçimden güçlü kazanarak çıkan bir başka parti oldu. Yüzde 4 seçim barajının uygulandığı ülkede, aşırı sağcı Ataka yüzde 9.36, Mavi Koalisyon yüzde 6.76 ve RZS ise yüzde

Borisov seçim sonuçlarının ardından yaptığı açıklamada yolsuzluk ve ekonomideki düşüş ile mücadele edeceği sözünü verdi. "Devletten çalanlar korkmalılar, çünkü bütün hırsızlar yargının önüne çıkacaklar" diyen Borisov'a göre, "Bütçenin güncelleştirilmesi yeni hükümetin yapacağı ilk iş olacak." Hatırlanacağı gibi, geçtiğimiz yıl Bulgaristan 500 milyon euro üzerinde bir meblağa ulaşan Avrupa Birliği fonlarını, yolsuzluk ve organize suça kurban etmişti.

Azınlık hükümetine giden yol...

Seçim sonuçlarının, Bulgaristan halkında var olduğu söylenen "görevdeki hükümeti cezalandırmaya dayalı oy verme alışkanlığı"nın bir kez daha gösterdiği yaygın kanaat. Son 19 yıldır hükümette yer alan partiler genel seçimlerden büyük oy kaybı yaşayarak çıkıyor. 5 Temmuz genel seçimlerinde bu durumun son örneği Bulgaristan Sosyalist Partisi için yaşanmış oldu. 2005 seçimlerinde yüzde 33.98 oy alarak hükümete gelen parti, görevde iken yaşanan ekonomik sıkıntılar ve yolsuzluk iddialarının bir sonucu olarak 5 Temmuz'da oyların ancak yüzde 17.70'ni alarak ikinci parti olabildi.

Seçim öncesi anketlere bakıldığında, GERB partisinin seçimden galip çıkarak büyük sürpriz gerçekleştirdiği rahatlıkla söylenebilir. Zira seçimden önce yüzde 30 civarında bir oy alması beklenen parti oylarını yaklaşık yüzde 40 civarına taşıyarak beklenenden daha büyük bir başarı kazandı. Parti Avrupa Parlamentosu seçimlerinde aldığı oyu da yüzde 15 gibi bir oranda artırarak büyük bir ilerleme kaydetmişti. Seçimlerin

genel tablosundan çıkarabileceğimiz bir başka olgu ise, son dönemde diğer Avrupa ülkelerinde olduğu gibi Bulgaristan'da da sağ partilerin yükselişi oldu.

İktidar partilerinin oylarındaki düşüşe rağmen bir önceki dönem koalisyonunda bulunan DPS de oylarını artırdı. Türk azınlığın büyük bir çoğunluğunu oluşturduğu etnik temelli DPS'nin oylarındaki bu artış da dikkat çekici idi. Parti lideri Ahmet Doğan da, aldıkları 600 bin civarındaki oyla parti tarihindeki en yüksek oy sayısına ulaştıklarını söyledi. Bulgaristan'da gözler bu zaferin ardından hükümeti kuracak olan GERB partisine çevrildi. Hükümetin kurulabilmesi için parlamentoda 121 milletvekiline ihtiyaç duyulması nedeniyle, seçimlerden 116 milletvekili çıkaran GERB'in önündeki ilk alternatif, bir koalisyon hükümeti kurmaktı. Parti lideri Boyko Borisov'un ilk etapta sağ partilerle bir koalisyon arayacağını sinyalleri gelse de, Sinyata Koalitsia ve RZS gibi partilerin bakanlık talepleri karşısında bundan vazgeçildi. Bunun üstüne tek

başına hükümet kuracağını açıklayan Borisov, özellikle Sosyalist Parti'nin "azınlık hükümeti" kurmanın ülke için büyük bir risk olduğu yönündeki eleştirilerine rağmen, geri adım atmadı. Eleştirilere cevap veren Borisov, ikinci sıradaki partinin ancak 40 milletvekili çıkardığı seçimlerden 116 milletvekilliği kazanan partisini aslında "çoğunluk" olduğunu, bunun da hükümeti kurmak için yeterli oldukları anlamına geldiğini dile getirdi.

Bu açıklamanın ardından hükümet kurma yetkisini Cumhurbaşkanı Georgi Pırvanov'dan alan Borisov, kabinesini de Temmuz'un son haftasında açıkladı. Açıklamanın ardından

Sinyata Koalitsia, RZS ve Ataka gibi sağ partilere bir memorandum sunan GERB, kurulacak hükümetin Bulgaristan'ın Avrupai kalkınması için siyasi bir proje olduğunu ve bu projeyi 41. Meclis'te yer alacak partilerin ulusal çıkar adına desteklemelerini istedi. Sinyata Koalitsia ve RZS partileri, değerlendirmeleri sonucunda söz konusu memorandumu imzalamayacaklarını ama hükümete destek vereceklerini açıkladılar. Aşırı milliyetçi Ataka partisi ise, memorandumu imzalayacağını ve bu süreçte GERB'in kuracağı hükümete destek vereceğini ilan etti ve 27 Temmuz'da alınan güven oyuyla Borisov liderliğindeki azınlık hükümeti kuruldu.

Parası Olmayana Tarihi Geçmiş Ürün

Zahide Tuğba ŞENTERZİ

Çeklerin son zamanlarda karşı karşıya kaldığı yeni fenomen, insan sağlığının ne kadar ucuzladığının bir göstergesi aslında. Başlarda süpermarket zincirlerinde tarihi geçmiş ürünlere ayrılmış reyonlar tek tük göze çarparken, bugün bu ürünleri satan süpermarket zincirleri ortaya çıktı ve hızla yayılmaya başladı. Mevzuattaki boşluktan yararlanan tüccarlar, hedef kitle olarak ekonomik gücü zayıf bireyleri/aileleri seçip yok edilmesi gereken ürünleri cüzi fiyatlara satmaya başladılar.

Amaç: 'Fakirleri doyurmak'

Örneğin Prag'da 7, annelerin ve emeklilerin toplamda 30'a yakın şubesi olan "Levné Potraviny" (Ucuz Gıdalar) isimli süpermarket zincirleri, yüzde 20 ile yüzde 90 arasında indirim yaparak kendisine ciddi bir müşteri potansiyeli yaratmayı başardı. Şirket adına açıklama yapan Hana Havriláková, şiarlarının "sosyo-ekonomik düzeyi düşük insanların, tek başına çocuk yetiştiren

lerin tarihlerinin geçmiş olduğunu iddia etmek yanlış olur. Bu tür marketlerin temel amacı fiyatı olabildiğince en aza indirip müşterileri çekmek olduğu için toptancılar dışında üreticiler ve tarihi geçmiş malları reyonlarından kaldıran diğer süpermarketlerle anlaşış "tazeliliğini koruma tarihi" geçmiş ürünleri ve piyasadan çekilen, ambalajı bozu-

lan veya son kullanma tarihi-ne kısa zaman kalan malları çok daha ucuz bir fiyata tedarik edebiliyorlar. Ve böylece 36 CZK'na 6 kg yeşil zeytin (yaklaşık 2,9 TL), 9,90 CZK'a 100 gr. İtalyan kahvesi (yaklaşık 0,8 TL), 2 CZK'ya ise 200gr. hardal alıcılarını bekliyor. Peki, bu tür ürünleri alenen satmak nasıl mümkün olabiliyor?

Yasada Boşluk, Rafta Çürüyen Ürün

Mevzuat bu konuda özellikle üreticileri ve aracı dağıtım firmalarını odağına almış durumda. Perakende satışta ise durum satıcının inisiyatifine bırakılıyor. İşletmecinin esasen iki noktaya dikkat etmesi gerekiyor, yetiyor. Üzerinde son kullanma tarihi belirtilmiş malları son kullanma tarihi geçtikten sonra satamıyor ancak üzerinde "tazeliliğini koruma tarihi" bulunan malları - müşteriye bu konuda bilgilendirmek koşuluyla- satabiliyor. Ayrıca, bu ürünlerin diğer ürünlerden ayrı ve işaretli olması da gerekiyor. Yani müşteri aldığı ürünün

niteliğini bilerek alışverişini yapabiliyor. İlginç olan, halkın bu konuya çok da fazla tepki göstermemesi. Kimileri, gıdaların içerisindeki kimyasalların ürünleri daha senelerce koruyabileceğine inanıyor, kimileri ise tarihi geçmiş ürün alırken seçici davranmadığını söylüyor. Bu marketlerden alışveriş yapmayanlar ise, özgür iradeye dayanan bir alışveriş söz konusu olduğu için ortada bir sorunun olmadığı görüşünü savunuyor. Tepki gösterenler aslında vatandaşlardan çok bazı kuruluşlar. Örneğin, Tüketicileri Koruma Derneği

konu ile ilgili şikâyetlerde bulunurken, Güney Moravya Tarım Odası yönetim kurulu başkanı Václav Hlaváček de 2006 yılında yaptığı açıklamada "Tarihi geçmiş ürünlerin satışını yasaklamayan devlet, AB'nin sağlıklı gıda politikasında yetersiz kalır" demişti. İnsanların sağlığının tehlikede olduğunu ve ülkedeki tüm teftiş birimlerinin konu ile ilgilenmesi gerektiğini zamanında belirten Hlaváček'e, Devlet Tarım ve Gıda Teftiş Kurulundan gelen cevaptaysa sorumluluk kabul edilmemiş, ürünün kalitesinden satıcının sorumlu olduğu belirtilmişti.

Bugün ise Kurul nihayet bir adım attı ve vatandaşları bilgilendirmek için bozulmuş ürün satan yerlerin listesini hazırlamaya başladı. Küresel ekonomik krizin ortaya çıkardığı bir fenomenden bahsetmiyoruz. Ancak krizlerde insanların tasarruf amaçlı daha ucuz ama kalitesiz malları tercih ettiği de su götürmez bir gerçek. Günümüz ekonomik durumunda da hem büyük süpermarketlerdeki "tarihi geçmiş ürün standları"na hem de tarihi geçmiş ve defolu ürünlere yönelen market zincirlerine rağbetin arttığını söyleyebiliriz.

Belçika'da Libya'ya silah satışı lisansını onaylayan Valon Bakan zor günler geçiriyor. Haziran ayında verilen lisans, iki derneğin Danıştay'a başvurusuyla iptal edilme olasılığıyla karşı karşıya.

Belçika'nın Libya'ya silah satışı, Danıştay'a gitti

Nagehan ŞEN

Valon Bölgesi Hükümet Başkanı Rudy Demotte, Libya'ya 11.5 milyon euro değerindeki silah satışına ilişkin lisansı, Haziran'da onaylamıştı. İnsan Hakları Ligi (La Ligue des Droits de l'Homme-LDH) ve Barış ve Demokrasi için Ulusal Eylem Koordinasyonu (Coordination nationale d'action pour la paix et la démocratie-CNAPD) adında iki dernek, bu satışa karşı Danıştay'a dava açtı. Gerekçeleri ise Belçika'da bir ilk. Belçika'yı 2003'ten bu yana hukuki olarak bağlayan Avrupa Silah İhracı Kuralları'na (EU Code of Conduct on Arms Exports) göre, silah ihraç eden devlet, ithal eden devlette insan haklarının uygulandığından emin olmalı ve bu silahların yeniden satışa tabii tutulma riskine karşı önlem almalı. Davacılar göre, Libya'da insan hakları sürekli olarak ihlal ediliyor ve ayrıca Libya'nın, aldığı bu silahları başka çatışma bölgelerine gönderme olasılığı da bir hayli yüksek. Özellikle Darfur'a silah

aktarma ihtimali hiç de azımsanacak gibi değil.

Söz konusu derneklerin ayrıca dikkat çektiği bir diğer unsur da, İngiltere ve Sırbistan'ın Libya'nın silah talebini yakın bir geçmişte reddetmiş olmaları. Belçika'nın bu talebi kabul etmesi, akıllarda soru işaretleri bırakıyor. Bu tür anlaşmaların gizli olduğu ve gerekçelerin de gizli tutulduğu da göz önünde bulundurulduğunda, komplo teorilerinin de önüne geçilemiyor.

Bölgedeki sendikalar ise, satışı destekleme gerekçelerini açıklarken, Avrupa Birliği'nin Libya'ya yönelik ambargosunun Libya'nın nükleer programını 2004'te terk etmesinden sonra kalktığını hatırlatıyorlar. Ayrıca, kriz zamanında 10 milyon doların ülke için iyi bir gelir olduğunun da altını çiziyor ve bu kadar önemli bir meblağın kriz zamanında kaybedilmesinin "yazık olacağını" ifade ediyorlar.

Siyasi partilerin konuyla ilgili

tutumlarına gelince, Sosyalist Parti ve merkez sağda yer alan Reformcu Hareket (MR) lisans verme kararını desteklediklerini açıkladı. Gerekçeleri ise, bu "sipariş"i karşılamazsa silah fabrikasının çok büyük bir durgunluk yaşayacak olması ve dahası bu durgunluğun dört senede zar zor aşılabacağına dair tahminler. Bu yüzden Libya'nın silah talebinin "kabul edilebilir" olduğunu vurguluyorlar. MR'den bir yetkili, lisansın iptal edilmesi durumunda söz konusu silah fabrikasında çalışan birçok işçinin mağdur olacağını ve Belçika'nın yapmaması halinde bu satışın zaten başka bir ülke tarafından gerçekleştirileceğini eklemeyi de ihmal etmiyor. Hristiyan Demokratlar ve Yeşiller ise, konuya pek sıcak bakmasalar da lisansa karşı çıkmayacaklarını belirttiler ve gerçekten de karşı çıkmadılar! Şimdiye gözler, Danıştay'ın vereceği kararda...

ATAUM

e-bülten

İletişim

Adres: Ankara Üniversitesi Avrupa Toplulukları Araştırma ve Uygulama Merkezi (ATAUM)

Cemal Gürsel Caddesi, 06590 Cebeci, Ankara

Telefon: 0 (312) 362 07 62

Faks: 0 (312) 320 50 61

Web: www.ataum.ankara.edu.tr/ebulden

E-posta: ataum@education.ankara.edu.tr

Editör: Erdem DENK

Tasarım: Volkan KAYA

* Yazılarınızla katkıda bulunmak için denk@politics.ankara.edu.tr adresine email atabilirsiniz.

* ATAUM E-Bülten'de yer alan yazılar ve görüşler tamamen yazarlarına aittir. ATAUM'un resmi görüşü değildir.

* Bu e-bülten içinde yer alan özel kullanım lisanslı tüm yazı ve görsellerin bütün hakları Ankara Üniversitesi Avrupa Toplulukları Araştırma ve Uygulama Merkezi'ne aittir.

* Bu e-bülten, kaynak gösterilerek kopyalanabilir, dağıtılabilir, basılabilir.

İspanya ve İngiltere'nin Paylaşmadığı Bölge: 'Cebel-ü Tarık'

Ceren DÖNMEZ

Cebelitarık bölgesinin egemenlik sorunu, Avrupa siyasi tarihinin en köklü sorunlarından biri aslında. Neredeyse üç yüz yıldır bir türlü çözemedikleri sorun yüzünden savaşmayı çoktan geride bıraksalar da, Büyük Britanya ile İspanya Krallığı arasında 18. yüzyılı aratmayacak bir diplomatik hareketlilik bugünlerde tekrar başladı. AB üyesi iki ülkenin de üzerinde egemenlik iddia ettiği ve İspanyolların "Peñon (Kayalık)" olarak andığı Cebelitarık bölgesi, 6 kilometrekarelik bir kaya parçası ve çevresinden ibaret.

'Cebel-ü Tarık'

Yerleştikleri boğazı kontrol etmek için bir kale yaptıran Endülüs komutanı "Tarık Bin Ziyad"ın adıyla ("Cebel-ü Tarık") anılan bölge, 1502'de Araplardan İspanyollara geçmiş. Tüm İspanya'da

Müslüman üstünlüğü bitiren İspanyolların egemenliğinde geçen dönemi ise bölgenin 1713 Utrecht Antlaşması'yla İngiltere'ye bırakılması izlemiştir.

Araf ta bir bölge

İspanya, 30 bin nüfuslu bu yeri şu günlerde tekrar egemenliği altına almaya çalışırken, bölge halkı arasında yapılan oylamalarda çoğunluğun Büyük Britanya'ya bağlılığı tercih ettiği gözler önüne serilmiş durumda. Yalnız uluslararası politika açısından bölgenin önemli bir sorunu var: Birleşik Krallık yapısı altında kendine has bir yönetim şekli olan "Gibraltar", AP seçim-

lerinde sandığa gidemiyor. 1999 tarihli bir Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararı da, bu durumu düzeltmesi amacıyla Londra'ya bir görev yüklüyor. Özünde İspanya'yla ortak yönetim üzerinde uzlaşabilecek olan Büyük Britanya, bu sefer ülkelerini "Küçük Britanya" olarak adlandıran Cebelitarık halkının bağlılık arzusuyla köşeye sıkışıyor.

Yeni sorun, bölgenin karasuları

Geçtiğimiz ay konunun İspanya gündemine tekrar oturması ise, Cebelitarık'ın karasularının geleceği tartışmaları vesilesiyle oldu. 12 Aralık tarihli bir Avrupa Komisyonu kararına göre, Avrupa Birliği, "doğu boğazı" olarak adlandırdığı bölgeyi kapsayan 23,642 hektarlık alanı Ortak Pazar sınırları içine dâhil etti ve böylece de Büyük Britanya'nın "güney-suları" olarak adlandırılan bölgesi genişletilmiş oldu. Bu ise, İspanya'nın Utrecht Antlaşması'na dayanarak Cebelitarık'ın sadece "iç sulara/limanlara" sahip ola-

bileceği iddiasıyla çelişiyordu. İngiltere ve Cebelitarık ise kendi karasularını 3 mil olarak ilan etmişti. Cebelitarık, bunun üzerine, bu sulara artık "gayrimeşru" hale gelen İspanyol askerî varlığının sona erdirilmesini isteyen bir nota yayımladı. Notada, ayrıca, ne Cebelitarık'ın ne de Büyük Britanya'nın egemenlik haklarından şüphe duyulduğu, İspanyol otoritelerinin Cebelitarık sularında hiçbir hukuksal uygulama gerçekleştirmeyeceği de vurgulandı.

Çözüm arayışları

İspanya ise, geçtiğimiz Haziran ayında, Cebelitarık'ın Birleşmiş Milletler'in de-kolonizasyon komite listesinden çıkarılmasına karşı koymuştu. Bunun Birleşmiş Milletler şartına aykırı olduğunu savunan İspanya, 1984'te Büyük Britanya ile İspanya tarafından başlatılan Brüksel Süreci çerçevesinde yeniden ikili görüşmelere başlanması talebinde de bulunmuştu. İspanya'da muhalefetteki Halk Partisi (PP), iktidar olduğu 2002 yılında İngiltere ile ortak bir gözetim anlaşmasını imzalamaktan kamuoyu tepkisi nedeniyle son anda vazgeçmişti. Cebelitarık yetkilileri ise ister İspanya'da ister İngiltere'de "insanlığın kalanından farklı olarak" özerk bir yönetime sahip olmadıklarını, sahip olsalar dahi sömürgeciliğin bitmeyeceğini tam tersine süreceğini belirtmiş ve topraklarının "bir santimini bile İspanyol devletine bırakmayacakları" nı söyleyerek tavırlarını ortaya koymuşlardı. İspanya'nın muhafazakâr çevreleri ise Cebelitarık'ın örneğin Amerika Birleşik Devletleri ile yaptığı ekonomik anlaşmayı bir "hakaret" olarak değerlendirmişti. Geçtiğimiz aylarda Fransız L'Express dergisinde çıkan bir haberde

İsrail'in Cebelitarık'taki üssünde İran'a olası bir saldırı denemesinde bulunduğu yazılması ise İsrail Savunma Bakanlığı'nın bir yetkili tarafından inkâr edilmemiş, daha sonra İngiliz Times gazetesi de İsrail'in ön çalışmalar yaptığını doğrulamıştı. İspanyol yönetimini hayli rahatsız eden bu durum, Cebelitarık üzerine yapılan girişimleri artırdı. Bunlardan ilki ve en önemlisi İspanya'nın geçen ayki dışişleri bakanı düzeyindeki gezisiydi.

İspanyol basınına "Moratinos'a yapılan şantaj" olarak yansıyan gelişmelere göre, Cebelitarık yönetimi İspanya Dışişleri Bakanı'na yapacağı gezi öncesinde bir şart koymuştu: Bahsedilen sulardaki egemenlik haklarından vazgeçilmesi. Mart 2009'da da İngiltere Prensesi Ana'nın Cebelitarık'a yaptığı resmi gezi, İspanya tarafından bir meydan okuma gibi algılanmıştı. Moratinos'un gezisinden çıkan sonuç ise İspanya'nın "bölge ve suları üzerinde 300 yıldır beklediği egemenlik hakkından vazgeçmeyecek olması ve bu yolda sabırla Cebelitarık halkının güveni ve desteğini kazanma yolunda somut adımlar atılması" oldu.

Cebelitarıklılar, British olmaktan/kalmaktan gayet mutlu görünüyor.

Avrupa'da Görmek İstemediğimiz Manzaralar

Artan ırkçı eylemler

Özlem HANGÜL

Kuzey İrlanda'da Haziran ayında başta Romanyalılar olmak üzere göçmenlere karşı tekrar baş gösteren ırkçı saldırılar, hem ülke hem de AB gündeminde önemli yer teşkil etti. 11 Haziran'da Güney Belfast'ta başlayan ırkçı saldırılar sonucunda 115 Romanyalı evlerini terk ederek bölgedeki bir kiliseye sığınmak zorunda kaldı. İrkçilik karşıtı gösterilere, devlet yetkililerinin yapmış olduğu "telkin ve teskin edici" açıklamalara rağmen hız kesmeyen ırkçı saldırılar, 100 Romanyalı'nın da Kuzey

İrlanda'yı terk etmesine neden oldu. Toplumsal Gelişme Bakanı Margaret Ritchie ise, ülkeyi terk eden Romanyalı göçmenlerin uçak biletlerinin hükümetin acil işler için ayrılan fonundan karşılandığını belirtmekle yetindi.

Aslında Kuzey İrlanda'da AB vatandaşı göçmenlere yönelik bu saldırılar AB'nin pek de yabancı olmadığı kronik bir sorun. 2007 yılında yarım milyon Romanyalı göçmenin çalıştığı İtalya'da, İtalyan bir kadının Romanyalı bir göçmen

tarafından öldürülmesi ülkede tansiyonu artırmış ve önemli bir gerilime sebep olarak bütün göçmenlere yönelik şiddet olaylarına yol açmıştı. 2009 Şubat ayında ise Romanyalı bir göçmenin sorumlu tutulduğu tecavüz vakası üzerine İtalyan Bakanlar Kurulu bu tarz olayları önlemek adına, göçmenlerin iki aydan altı aya kadar gözaltında tutulabilmesine müsaade eden bir kararname çıkarmış; bu kararnamenin en fazla tartışma yaratan unsuru ise silahsız gönüllülerden olu-

şan mahalle polisleri uygulaması olmuştu. Bugünlerde ise Avrupa Parlamentosu'nun gündemine biraz daha "farklı" bir konu ile geldi İtalya. Parlamento, İtalya Hükümetinin bazı etnik yemek çeşitleri sunan restoranları sınırlandırma kararını tartışacak. Fakat tartışma ırkçılık odaklı olmayacak, zira konu Parlamento gündemine "piyasaya yapılan bir müdahale olması" itibarıyla alındı.

Çözüm?

Geçtiğimiz aylarda Avrupa Birliği Temel Haklar Ajansı (FRA) tarafından AB genelinde yapılan bir anket, bir yıl içinde göçmenlerin yüzde 12'sinin ırkçı eylemlere hedef olduğunu, ancak ilk sırada yer almakta.

Avrupa'da yaşayan ve ırkçı saldırılara hedef olan Romanyalı göçmenlerin çoğu, adalete ve kanunların uygulanmasına güvenmedikleri için yaşadıkları saldırıları resmi mercilere

bildirmeye gerek duymadıklarını ve bunu yapsalar da herhangi bir sonuç elde edilemediğini vurguluyorlar.

"Eşit" AB Vatandaşlığı

Etnik, kültürel ve sosyo-ekonomik açıdan farklı 27 ülkeden oluşan Avrupa Birliği, 20. yy'ın en büyük başarısı addedilmekte. AB'nin her genişleme dalgası, özellikle ekonomik açıdan farklı seviyelerdeki ülkelerin Birliğe dâhil edilmesi, önemli tartışmalara yol açmış olsa da Birlik bugüne kadar genişleyerek yoluna devam etti. Mamafih, AB'nin en temel özgürlükle-

herkes gibi AB vatandaşlığına sahip bazı halklara mensup insanlar, Birlik içinde azınlık olarak görül-mekten ve ciddi sorunlarla mücadele etmekten kurtulmıyor. Özellikle son genişleme dalgası ile Birliğe üye olmuş ülkelerin vatandaşları "AB içinde AB hayalleri" kurarak, çoğu zaman Birlik tarafından sınırlandırılrsa da, AB'nin en temel özgürlükle-

rinden biri olan iş gücünün serbest dolaşımı haklarını kullanarak göç ediyor. İyi bir iş ve refah içinde bir hayat isteği ile göçtükleri görece daha gelişmiş diğer AB ülkelerindeyse dilsel, kültürel ve ekonomik sorunlar nedeniyle entegrasyon sorunları yaşıyor, ırkçı saldırılara maruz kalıyor ve daha da önemlisi eşit vatandaş oldukları Birlikleri de bu

sorunların çözümü konusunda yeterli çabayı göstermiyor. Birlik üyesi bazı ülkelerin halklarının Avrupa Vatandaşlığı'nın kağıt üzerinde kaldığı aşıkâr. Haziran ayında yapılan Avrupa Parlamentosu seçimlerinde aşırı sağcı partilerin beklenenden çok sandalye sayısı kazanmış olmaları da bu gerçeği doğrular gözüküyor.

Entegrasyon mu segregasyon mu?

Birlik içinde yaşanan göçmenlerin sorunları, o her fırsatta dile getirilen ve AB için hayati bir kavram olan

bütünleşmeyi zorlaştırmakta. Birlik çapında çözüm sunulamayan sorunlara ülkesel düzeyde de çare

bulunamaması, sosyal açıdan "istenmeyen sonuçlar" doğurmakta ve sonuç da "AB Vatandaşları"

arasında entegrasyondan ziyade kutuplaşma ve segregasyon olmakta...

İtalya'da 'Kara Gömlekli' Güvenlik Yasası

Erbil ERTÜRK

Lizbon Anlaşması'nın İrlanda'da geri tepmesi, ekonomik kriz, 11 Eylül saldırılarının dinmek bir yana her geçen gün artan artçı etkileri vs. derken iç yasama süreçlerine odaklanan ülkelerden birisi de İtalya. Akdeniz'in kuzeyindeki diğer ülkeler gibi ciddi bir göçmen sorunu yaşayan İtalya'da, göçmenlere karşı takınılan tavır, yabancı düşmanlığı seviyesine ulaşmış durumda. Konuyla ilgili tutumu Avrupa'daki genel siyasal iklime paralel bir şekilde muhafazakâr temeller üzerinde şekillenen İtalya, günden güne büyüyen göçmen -özellikle de kaçak göçmen- sorununa karşı içine daha çok kapanma yolunu seçiyor.

Yasanın getirdikleri

Geçtiğimiz günlerde 124 ret oyuna karşılık 157 oyla kabul edilen yeni İtalyan güvenlik yasası (Legge Sicurezza), göçmenlere karşı pek çok ağır hüküm içeriyor. İtalyan senatosunda bir süredir tartışılan yasaya göre, İtalya'da kaçak göçmen olmak artık suç teşkil ediyor. Yine aynı güvenlik yasasıyla birlikte kapkaççılara karşı sprey kullanmak da suç kapsamından çıkarılıyor. Ayrıca kamuya açık yerlerde yasadışı mal veya uyuşturucu satan göçmenler, 3 yıla kadar hapis cezasına çarptırılabilirler. Yasanın belirsiz gibi görünmesine rağmen aslında doğrudan Roman azınlığı hedefleyen

maddesine göreyse, İtalya devletinin ve ülke topraklarının çıkarlarına ters düşen ve bunlara karşı tehdit içeren AB yurttaşları da süreli ya da süresiz olarak sınır dışı edilecekler.

Yasanın kaçak göçmenleri suçlu konumuna düşüren hükmüne göreyse, kaçak göçmenlere 5 bin ila 10 bin avro arası ceza verilecek. Aynı şekilde, göçmenler, eski yasaya göre en fazla 3 ay tutuldukları geçici merkezlerde bundan böyle 18 aya kadar alıkonabilecekler. Öte yandan, öngörülen cezaların kaçak göçmenlik koşullarında ödenmesinin imkânsız olması, kaçak göçmenlerin aslında fiilen sınır dışı cezasına muhatap olacakları

anlamına geliyor.

Göçmenlere yönelik alınan önlemler bu kadarla da bitmiyor. Yasadışı göçmenlere ev kiralayan vatandaşlar da yasadan nasbini alıyorlar: Ülkeye yasadışı yollardan giriş yapan şahıslara ev kiralayanların 3 yıla kadar hapis ve 50 bin avroluk para cezasına çarptırılmaları söz konusu.

Yeni güvenlik yasasının belki de en çarpıcı yanı, kentlerde asayişten sorumlu olan "sivil güvenlik kurumları"na geniş bir hareket alanı sağlaması oldu. Kolayca tahmin edilebileceği gibi, "asayiş" göçmenlere karşı sağlanacak ve söz konusu sivil örgütler gerektiğinde güvenlik birimleriyle işbirliği içinde

olabilecekler. Ancak silah kullanmaları söz konusu olmayacak.

Göçmenlere karşı yasa yoluyla alınan bu önlemlere yeni bürokratik düzenlemeler eşlik ediyor. Bu düzenlemelere göre, her oturma izni yenileme işleminde 50 avro vergi ödeme tasarısı oylamadan geçemezken, İtalyan yurttaşlığına geçiş için 200 avro ödenmesi kabul edildi. Ayrıca evlilik yoluyla yurttaşlık kazanmak için başvuru eskiden evlilikten 6 ay sonrayken bu süre yeni düzenlemelerle birlikte 2 yıla uzatıldı.

Yasaya tepkiler

Temmuz başında kabul edilen güvenlik yasası, İtalya'da pek çok kesimden eleştiri topladı. Özellikle muhalefetteki Demokrat Parti ve Vatikan, gelişmeye karşı en çok sesini yükseltenler arasındaydı. Demokrat Parti adına konuşan Anna Finocchiaro, "Aslında bu yasanın mimarları kaçak" şeklinde tavrını ortaya koydu. Vatikan ise, konuyla ilgili yaptığı açıklamada, "göçmenleri hedef alarak potansiyel suçlu görmenin ve şeytanlaştırmının dramatik sonuçları olacak. Tehlikenin kaynağı İtalya'ya gelen göçmenler değil. İçeride kapıya ve göçmenleri anlamaya çalışmayan bir topluma dönüşmek çok daha tehlikeli" yorumunda bulundu. Milano'nun banliyölerindeki bazı kiliselerin rahipleri ise, oturma izni olmayan göçmenlere kapılarını açabileceklerini duyurdu. Ayrıca, İtalyan Piskoposlar Konferansı, tepkisini "yeni yasanın 'entegrasyon hedefi'ni daha da zorlu hale getireceği" ifadesiyle ortaya koydu.

Yasaya karşı yükselen seslerden bir tanesi de hükümet ortaklarından Alleanza Nazionale (Ulusal Birlik)

partisinden Meclis Başkanı Gian Franco Fini. Yeni güvenlik yasasına karşı protestosunu ortaya koyan Fini, mevcut vatandaşlık ve oturma izni işlemlerinde bürokratik yavaşlık yüzünden zaten fazlasıyla sıkıntı yaşayan göçmenlerin, işlemlerin ücretlerinin arttırılmasıyla iyice zor duruma sokulduğunun altını çizdi. İtalya'da özellikle sol tarafından sıklıkla telaffuz edilen bir diğer boyut da, yasanın faşizan çizgiye yakınlığı. İtalya'da şimdiden "Mussolini Yasası" şeklinde adlandırılan yeni güvenlik yasasının özellikle sivil güvenlik

gruplarının oluşumuna yeşil ışık yakması ve yasa tasarısının tartışma sürecinde benimsenen siyasal dil, Mussolini dönemi siyasal iklimini ve yabancı düşmanlığını yeniden canlandırır nitelikte. Bu sebeple sol partiler ve göçmenleri savunan dernekler bu tedbirlerin "özgürlük karşıtı" olduğuna ve "Mussolini çağına ırkçı mantığına dönüş" anlamına geldiğine dikkat çekiyor. Bütün bu tepkilere karşın Lega Nord (Kuzey Ligi) senato üyesi Federico Bricolo'nun açıklamasına göre bu düzenleme "uzun

zamandır taleplerine cevap bekleyen yurttaşlar için" yapıldı. Aynı şekilde, İçişleri Bakanı Roberto Maroni de yeni güvenlik yasasının halkın güvenliği gözetilerek çıkartıldığını ifade ederek organize sivil devriyelerin başıboş göçmen karşıtı hareketlerin önünü alacağını savundu ve belediyelerle önümüzdeki günlerde bu oluşumların genel çerçevesini ve sınırlarını belirlemek üzere toplanacaklarını sözlerine ekledi.

Açlık grevleri

Bu arada, kendi üzerlerinde dönen bu tartışmada fikirleri pek sorulmayan göçmenlerse, yeni güvenlik yasasını protesto etmek için açlık grevi yoluna gitti. Milano yakınlarındaki bir göçmen kampında 50 kadar Kuzey Afrikalı göçmen, açlık grevine başlarken düşüncelerini "Yeni yasa bizi korkutuyor. Bu hapishane ortamında 60 gün yerine 180 gün kalmak ve sonra da sınır dışı edilmekten ürküyorum. Hayvan değil insan muamelesi görmek istiyorum," şeklinde ifade etti.

Göçmenler ve İtalya

Göçmenler, İtalya'nın gündemini aslında uzun süredir meşgul ediyor. Akdeniz üzerinden yoğun bir kaçak göçmen akınından yakınan İtalya'nın şikâyetleri, Romanya'nın AB üyeliğiyle daha da artmış durumda. İtalya, AB yapısı gereği herhangi bir kontrole tabi olmadan Romanya'dan gelen ve çoğunluğu Çingene olan göçmenlerden ciddi şekilde rahatsız. Bu sorunlara karşı ciddi bir siyasal irade gösterilmemesi ve entegrasyondan çok izolasyonun tercih edilmesi, soru-

nun günden güne büyümesine ve de pek çok sosyal çalkantıya yol açıyor. Geçtiğimiz Ağustos ayında, bir Çingene yerleşiminin kundaklanmasından ve Nisan-Mayıs aylarında göçmenlere yönelik sert uygulamalardan sonra dikkatleri üzerine çeken İtalya, bu gibi komplikasyonlara karşı "kökünü kazıma" gibi korkutucu bir tonda cevap veriyor ve "çözüm"ü genelde sınır dışı etmekte buluyor. Öte yandan bazı Romen bakanların İtalya'nın uygulamalarına destek vermeleri ve Romen

"suçluların" bir kısmının cezalarını Romanya'da çekmesinin önerilmesi, Romanya'nın İtalya'nın göçmen sorununa yaklaşımına karşı tepki göstermektense işbirliği tavrı içinde olduğunu ortaya koyuyor. Hatırlanacağı gibi, özellikle geçtiğimiz Mayıs'ta Napoli'de bir roman kızının beşikten bir bebeği çalmaya kalkışmasıyla tetiklenen ve aşırı sağcıların Ponticelli semtindeki bir Roman kampını ateşe vermesiyle tırmanan olaylar, polisin izin alınarak Roma'da kurulmuş

iki kampı "yanlışlıkla" basmasıyla zirve yapmıştı. Gerginliğin ardından sükunet çağrısında bulunarak tarafları yatıştırmaya çalışan da Vatikan olmuştu. Bu bağlamda özellikle de ülke nüfusunun yaklaşık binde 3'lük kesimini oluşturan 160 bin nüfuslu Çingene azınlıkla sorunlar bitmiyor. İtalya'daki bu Çingene nüfusunun 30 bin kadarını 15. yüzyılda göç eden Çingenelerin torunları oluştururken, kalan 130 bin kadarını da Balkanlar'daki çatışmalardan kaçanlarla Romanya'nın AB üyeliği sonrası bu ülkeden gelen yarım milyon göçmenin içindeki Çingeneler oluşturuyor. Bütün Avrupa'da yükselen milliyetçilik rüzgârlarına İtalya'nın bu insanların yerleşim ve istihdam sorunlarına yeteri kadar eğilmemesi de eklenince, sorun iyice karmaşık bir hal alıyor. Dolayısıyla, yeni güvenlik yasası, göçmenleri anlayıp onların sorunlarını ortadan kaldırmak yerine tartışmaları daha da alevlendireceği benziyor.

Küçük Ülke İzlanda'dan AB Yolunda Büyük Adımlar

Nazlı Seza ONAT

Johanna Sigurdardottir,

Şubat 2009'da yapılan seçimler sonunda başbakanlık koltuğuna oturan Sosyal Demokrat lider Johanna Sigurdardottir, İzlanda'nın AB adaylığı için atacağı adımların ilk sinyali Nisan ayı sonunda vermişti. İzlanda Cumhuriyeti Parlamentosu da AB'ye yapılacak üyelik başvurusuna günlerce süren tartışmalardan sonra Temmuz'da onay verdi. Böylece İzlanda'nın AB üyeliği yolundaki ilk adımı başarıya ulaşmış oldu. Ancak ülkede AB karşıtlığı ciddi boyutlarda. 2011'de üyeliğe ulaşma hedefiyle yola çıkan hükümet, bakalım referanduma kadar AB üyeliğine karşı bir sempati yaratabilecek mi?

İzlanda Cumhuriyeti, Atlas Okyanusu'nun kuzeyinde yer alan küçük bir ada ülkesi. Avrupa ile siyasi, ekonomik ve kültürel bağları ise herkesçe biliniyor. Öyle ki, ülkenin başlıca ticari ve ekonomik faaliyetleri Avrupa Ekonomik Bölgesi düzenlemeleri çerçevesinde yürütülmekte. Bundan dolayı İzlan-

da, Avrupa Ortak Pazarı'nın temel ilkelerine uyum sağlamada zorluk çekmeyecek bir ülke olarak görülüyor. Benzer şekilde, oy hakkı olmamakla birlikte İzlanda topluluk kurumları ve programlarının çevre, eğitim, girişimcilik, araştırma gibi pek çok alandaki faaliyetine katılım gösteriyor. 2000

yılından beri Schengen Antlaşması'na katılım ortaklığı statüsüyle taraf olan İzlanda, adalet ve içişleri alanında da Avrupa Birliği ile birlikte hareket ediyor. Öte yandan, gelişmiş demokrasi ve işleyen köklü parlamenter sistemi Avrupa ülkelerince takdir kazanan İzlanda'da AB üyeliği

konusunda görüş birliği olduğu söylenemez. İzlanda ekonomisinin balıkçılık, balıkçılığa dayalı endüstri ve ticarete dayalı olması, AB'ye üyelik balıkçılık alanında yapılacak bazı kısıtlamalar anlamına da geleceği için, üyeliğe karşı oluşan tepkilerin başlıca sebebinin oluştuğunu

AB`yi halk belirleyecek

Şubat 2009'daki seçimlere kadar olan İzlanda yönetimleri, balıkçılık sektörüyle yakın ilişki içinde olan AB karşıtı Bağımsızlık Partisi'nden gelmekteydi. Yeni hükümetle birlikte AB yanlısı bir yönetim ve siyasi gündem oluştu. Bu duruma yol açan başlıca nedenlerde biri de şüphesiz 2008 yılında yaşanan mali krizden İzlanda ekonomisinin zararlı çıkmış olması. IMF kredisi alarak ekonomisini kısmen toparlayan ülkede yeni hükümetin uzun dönemli stratejilerinden biri de Euro'ya geçiş. İzlanda hükümeti, kriz sırasında iflas eden İcesave bankasında hesapları bulunan İngiltere ve Hollanda'ya olan borçların ödenmesi konusunda geçtiğimiz ay 6 milyar doları aşan bir

taahhütte bulunmuştu. Bu anlaşma da parlamentoda yoğun tepkiler doğurdu. Ancak ortak bir görüş var, o da ortak para sistemine geçişin İzlanda ekonomisi için yararlı olabileceği. Tüm bunlara rağmen ülkede AB'ye üyelik konusunda geleneksel bir tepkinin varlığından söz edilebileceği söyleniyor.

Hollanda ve İngiltere'nin iflas eden bankaların borçlarının geri ödenmesi için İzlanda'yı sıkıştırmaları ve İzlanda içinde var olan AB karşıtlığı göze çarpan iki neden. Bunun yanında Brüksel'in İzlanda'nın üyeliğine olan sıcak yaklaşımı, Sosyal Demokrat hükümetin AB ile kurduğu yakın ilişkiler, ülkenin hali hazırda AB Hukukunu işletiyor olması ve

Ortak Pazar içindeki rolü, kadar sancılı olmayacağı İzlanda'nın AB üyeliğinin yönünde bir fikir birliğinden akıbeti konusunda ipuçları veriyor. AB Komisyonu'nun genişlemeden sorumlu üyesi Olli Rehn, yaptığı konuşmada İzlanda'nın işin en zor kısmını atlattığını ve Birliğin kapısının ülkeye açık olduğunu dile getirdi. Yapılan tahminlere göre, müzakereler er geç önümüzdeki iki yıl içinde tamamlanmış olacak. İzlanda'nın AB için en büyük sınav şüphesiz yolundaki mücadelesinin müzakerelerin tamamlanmasından sonra yapılacak Karadağ'ın müzakere süreci halk oylamasında verilecek.

Türkiye'de Jenerik (Eşdeğer) Orijinal İlaç Tartışması ve AB'nin Etkileri

Hatice YAZGAN

Türkiye-AB ilişkileri salt siyasi nitelikli tartışmalara kilitlense de, konunun bir de çeşitli sektörlere yansıyan teknik boyutu var. Türk ilaç endüstrisinde orijinal ve jenerik (eşdeğer) ilaç üreticileri arasında yaşanan tartışma da bu durumu kanıtlar nitelikte.

Nitekim Türk ilaç endüstrisinin AB'ye uyum için aldığı tedbirler, ilaç piyasasında orijinal ilaç üreticileri ile jenerik ilaç üreticileri arasındaki rekabeti daha da arttırdı. Jenerik ilaç, patentli (orijinal) ilaç ile aynı formülü ihtiva eden ve aynı farmakolojik etkilere sahip ilaç anlamına geliyor. Jenerik ilaç üreticileri, biyo-eşdeğerlilik testlerini geçmek ve patent/veri imtiyazı kurallarına riayet etmek şartıyla, orijinal ilaçların maliyetlerini üstlenmeden aynı etken maddeyi kullanarak ilaç üretebiliyorlar.

Büyüyen bir pazar olmasına rağmen çok uluslu ilaç firmalarının Ar-Ge'ye ayırdıkları payın çok altında ciro ile çalışan ve orijinal ilaç üretiminin maliyetini karşılamayan Türk ilaç üreticileri, jeneriğe yönelmek zorunda kaldı. Orijinal ilaç üretimi yabancı firmalar tarafından gerçekleştirilirken yerli firmalar da jenerik ilaç üretimine yoğunlaştı. Devletin ucuz ilaç politikası da yerli ve uluslararası firmalar arasındaki rekabeti daha da arttırdı.

Konunun AB'yi ilgilendiren boyutu ise şu: AB uygulamasına göre, orijinal ilaç 20 yıl boyunca patentle korunuyor. Bu süre, orijinal ilaç üretilirken oluşan maliyetin karşılanması gereğinden doğuyor. Ancak patent süresi bittikten sonra da, altı yıl veri imtiyazı (data exclusivity) süresi var ki, bu süre içinde

de jenerik ilaç üretmek mümkün değil. AB'ye uyum kapsamında ortaya çıkan bir konu da bu veri imtiyazı konusu. Jenerik ilaç üretimi yapan Türk firmaları, veri imtiyazının AB'ye aday ancak giriş aşamasında olan ya da üye ülkeler tarafından kabul edildiğini belirtiyorlar. Yerli jenerik ilaç üreticilerine göre AB ülkeleri, tasarruf ve tedavinin yaygınlaştırılması amacıyla kendi içlerinde jenerik ilaç üretimini teşvik ederken, Türkiye gibi aday ülkelere 1/95 sayılı Ortaklık Konseyi Kararı (Gümrük Birliği) gereklerinde olduğu gibi patent ve veri imtiyazı konusunda sert tedbirler uyguluyor. Altı yıllık veri imtiyazı gereği, ilaçların eşdeğerleri bu süre boyunca da üretilemeyecek ve yabancı firmalar tekel oluşturacak. Düzenlemelere göre, 1 Ocak 2005'ten sonra AB'de ruhsatlandırılan bir ilaç Türkiye'de altı yıl veri imtiyazı koruması altında olacak. Yerli jenerik ilaç üreticileri ise veri imtiyazı için geçiş süresi olması gerektiğini savunuyorlardı. Durum böyleyken, verilere göre Türkiye jenerik ilaç kullanımıyla geçen yıllarda önemli miktarda tasarruf sağladı. Buna rağmen maliyetleri karşılayamayan jenerik ilaç üreticisi yerli firmalar, ayakta kalabilmek için dış pazarlara yönelmek, yabancı firmalarla birleşmek ya da satış yoluyla kuruluşlarını devretmek zorunda kaldılar. Bu durumun yerli sanayinin tamamen yok olmasına neden olabileceği yönünde görüşler olması, AB'nin etkilerinin uzun vadede sektörel bazda titizlikle incelenmesini ve gerekli tedbirlerin alınmasını gerektiriyor.

Fransız Devrimi'nin Yıldönümü...

Nagehan ŞEN

14 Temmuz 1789, Fransız Devrimi'nin simgesel tarihi... Bu tarihte, Bastille hapishanesinin alınması ve mahkûmların serbest bırakılması, eski rejimin bittiğini ve yerine yepyeni bir sistemin geldiğini işaretliydi. Bundan sonra, deyim yerindeyse, artık hiç bir şey eskisi gibi olmayacaktı. Ne Fransa'da, ne de dünyada.

Fransa'da krallık yıkılacak, "Özgürlük, Eşitlik, Kardeşlik" ilkeleri çerçevesinde yeni hukuk sistemi belirlenecek, İnsan ve Yurttaş Hakları Bildirgesi benimsenecekti. Dünya ise, bu devrimden sonra, özellikle milliyetçi akımların güç kazanması bakımından, sonuçları bugüne dek yansıyacak gelişmeler görecekti.

İşte tam da bu devrimin 220. yıl dönümünde, Fransa'da olanlara bakmakta fayda var. Zira Fransa, belki de yeni devrimlere gebe.

13 Temmuz'u 14 Temmuz'a bağlayan gece, polis kaynaklarına göre tam 317 araç yakıldı. 14 Temmuz sabah saat 6:00'da da 240 kişinin bu olaylardan dolayı

gözetilmesine alındığı bildirildi. Araç yakmalar, Fransa ve genel olarak Avrupa ve Türkiye için artık hiç yabancı bir durum değil. Hatırlanacağı gibi, 2005 sonbaharında 2 gencin polis tarafından kovalanırken elektrik direklerine çarpıp ölmeleri sonu-

cunda, yaklaşık 2 hafta sürecek bir isyan başlamış, isyancılar "beyaz Fransızların" araçlarını ateşe vermişlerdi. Dönemin İçişleri Bakanı bugünün ise Cumhurbaşkanı Nicolas Sarkozy ise, göstericilerin Kärcher marka süpürgelerle temiz-

lenmeleri gerektiğini söylemişti. 14 Temmuz'un arifesinde bu olayların tekrarlanması, aslında sorunların 4 yıl sonra halen çözülmemiş olduğunun göstergesinden başka bir şey değil.

Tüketim'de de Devrim

Diğer yandan, Devrim'in yıldönümünde dikkat çeken başka bir nokta daha var: 14 Temmuz'un Fransa'da devrimin yıldönümü olmaktan çok artık bir tüketim bayramı haline geldiği yorumları yapılıyor. Bunun en bariz nedeni ise, Cumhurbaşkanı Sarkozy'nin de onayladığı, "Pazar çalışma yasası". Bu yasaya göre, özellikle ticari işletmeler artık pazar günleri de çalışacak. Amaç, hem

küresel krize karşı bir önlem alıp piyasayı canlı tutmak, hem de istihdam sağlamak. Zira çalışanların, sadece cumartesi günleri alışveriş yapabilmeleri hem yoğunluk yaratıyor hem de sınırlı bir alışveriş imkanı yaratıyor. İşte tam da bu noktada, Özgürlüğün, Eşitliğin, Kardeşliğin vurgulandığı 14 Temmuz 1789'un yıldönümünde, pazar çalışma yasasının da yürürlüğe girmiş

olması, en hafif deyişle bir "ironi" yaratıyor. Köleliğe, esarete karşı verilmiş olan bu mücadelenin yıldönümünde belki de modern bir kölelik yasası çıkmış oluyor ve pazar günü tatili artık -en azından kimi çalışanlar için- tarihe karışıyor. Aslında belki de bu duruma fazla şaşkınlık gerekmiyor. Zira Fransız Devrimi, burjuvazinin kraliyet üstündeki zaferini simgeliyor. Burju-

vazinin taleplerinin liberal ekonomi olduğu göz önünde bulundurulursa, devrimcilerin torunlarının bugün pazar günü çalışma zorunluluğunu getirmeleri, üstüne de Cumhurbaşkanı'nın "pazar günü çalışılacak diye ağlamaya gerek yok" lafı, belki de pek garipsenmemeli...

Avrupa Parlamentosu'nda Dengeler Şekilleniyor

Gökşen ÇALIŞKAN

4-7 Haziran tarihleri arasında Avrupa çapında gerçekleşen seçimlerin ardından artık gündem, Avrupa Parlamentosı Başkanı'nın belirlenmesi ve komitelerdeki siyasi güç dağılımı. AB üyesi 27 ülkedeki 375 milyon seçmenin oy kullanarak veya kullanmayarak belirlediği yeni parlamentoda, ilk bakışta göze çarpan siyasi dengelerin aslında çok fazla değişmediği.

Özetlemek gerekirse, 1979 Sosyalistler oldu. Seçimden ikinci çıkmalarına rağmen daha önceki seçimlere kıyasla önemli oranda oy kaybeden Sosyalistler, bu süreçte belki de en çok yara alan grup. Seçimlerin asıl galipleri ise, bir önceki seçimlere oranla önemli çıkış yakalayan Yeşiller, aşırı sağ (Hollandalı PVV, İngiliz Ulusal Partisi) ve İngiltere Bağımsızlık Partisi oldu.

AP Başkanı

Seçimlerin ardından vekillerin yarısının değiştiği yeni dönemde ilk oturumunu 14 Temmuz tarihinde gerçekleştiren Avrupa Parlamentosu'nda ilk iş, Parlamento Başkanı'nın seçilmesi oldu. Liberal Grup eski başkanı Graham Watson ve İtalya Başbakanı Berlusconi'nin desteklediği aday olan Mario Mauro, oylamadan kısa süre önce adaylıktan çekildiğini açıkladı. Bunun üzerine Hristiyan Demokratların adayı olan Polonyalı Jerzy Buzek ilk turda kullanılan 713 oyun 555'ini alarak sorunsuz şekilde yeni başkan olarak seçilmiş oldu. Bu gelişme, büyük ölçüde Sosyalistler ile Muhafazakârlar'ın başkanlık konusunda işbirliği yapma uzlaşısının bir sonucuydu. Avrupa Halkları Partisi (EPP) ile Avrupa Sosyalistler Partisi (PES) arasında varılan anlaşmaya göre, 69 yaşındaki Buzek yalnızca iki buçuk yıl görev yapacak, 5 yıllık görevin ikinci yarısında ise başkanlığı Avrupa Sosyalistler Partisi'nin adayı PES Başkanı Martin Schulz üstlenecek.

Buzek'in seçilmesi medyada farklı biçimlerde yansıdı. Sol eğilimli ve Birliğe şüpheyile yaklaşan yayın organları, yeni başkan Polonyalı Jerzy Buzek'i ultra-liberal olmakla eleştiriyor. Özelleştirme yanlısı olduğu söylenen Buzek'in yabancı göçmenlerle sabıkalıları eşdeğer gördüğü yönünde eleştiriler de var. Öyle ki, muhafazakar ve sol uzlaşısıyla yapılan seçimin Avrupa vatandaşlarını 'enayi' yerine koymak anlamına geldiğini düşü-

nenler de bulunmakta. Ancak basının geri kalan kısmının aynı görüş ve hassasiyetleri paylaştığını söylemek de zor. Le Figaro haberi "AP'nun Strasbourg meclisi dün bir 'okul yılı' açılışı havasındaydı" yorumuyla yansıtırken, diğer gazeteler de Buzek'in seçilmesini AB içerisindeki güçler dengesinin değişmekte olduğuna ve ilk kez Doğu Avrupa kökenli bir siyasetçinin bu göreve seçilmesinin de bunun bir kanıtı olduğuna odaklanmıştı.

Gelişmeyi "Avrupa Parlamentosu Komisyona Karşı Savaş Nizamına Geçiyor" alt başlığıyla duyuran Le Monde, konuya başka bir açıdan yaklaştığını ortaya koydu. Geniş bir çevrenin uzun zamandır şikayetçi olduğu Avrupa Komisyonu'nun gücünün fazlalığı argümanının bu devrede epeyce gündemi işgal edeceğine inanan gazete, Parlamento'nun Komisyon üzerindeki denetim gücünün artacağına kesin gözüyle bakıyor.

Parlamentonun 51 yıllık

geçmişinde başkanlığın ilk kez yeni üye olan Doğu Avrupa ülkelerinden seçilmesi, bu ülkelerin AB politikalarındaki ağırlığının gitgide arttığının göstergesi olarak yorumlanabilir. Ancak görev süresinin kısıllığı Buzek'in gelecekte izleyeceği politikaların sağlamlığı ve devamlılığıyla ilgili kuşklara da yol açıyor. 69 yaşındaki Buzek de seçimlerin ardından basının karşısına geçtiği ilk gün "bu pozisyonun kendisi için onur olduğu kadar sorun da olduğunu" söyleyerek kendi kuşklarını dile getirmiş oldu.

Buzek, yeni dönem Avrupa Parlamentosu'nun başlıca görevlerinin günümüzde dünyayı etkisi altına alan finans krizinin üstesinden gelmek, enerji güvenliğini korumak ve göçmen sorunları olacağını belirtti. Yeni Başkan, Lizbon stratejisinin uygulanmasının hızlandırılması ve AB'nin dünyanın en büyük rekabet gücüne sahip ekonomik topluluğu haline getirilmesinin de son dönem Avrupa Parlamentosu'nun çaba harcaması gereken konular arasında olduğunu ifade etti.

AB'ye üye

Komitelerde İtalyanlar ağır basıyor

14 Temmuz'da gerçekleşen Parlamento Başkanı seçimi ardından sıra parlamento üyelerinin görev dağılımına geldi. 16 Temmuz'da gerçekleşen toplantı ardından birliğin yasa yapıcı komitelerine kimlerin başkanlık edeceği belirlendi.

Mario Mauro'nun parlamento başkanlığını kaybetmesini takiben gerçekleşen pazarlıklar sonrasında İtalyanların başkanlık ettiği komitelerin sayısının diğerlerinden fazla olduğu göze çarpıyor. İtalya'yı, Fransa ve Almanya takip ediyor. Komite başkan yardımcılarının büyük bir kısmı da İtalyan siyasetçilerden oluşuyor. Örneğin, dışı Silvio Berlusconi olarak tanınan Barbara Matera,

kadın hakları ve cinsiyet eşitliği komitesinin başkan yardımcılığına getirildi. İtalya, eski Milano Valisi Gabriele Albertini'nin atanmasıyla kilit komitelerden olan Dış İlişkiler Komite başkanlığını da elde etti. Adaylıktan çekildiğini açıkladıktan sonra adı birçok önemli dış politika konusunun görüşüldüğü Dış ilişkiler Komitesi AFET'in başkanlığı için geçen Mario Mauro ise, son dakika değişiklikleriyle İtalyan delegasyonuna başkanlık etmeye karar verdi. Mauro'nun bu hamlesinin, İtalya'yı Avrupa Komisyonu'nda temsil edebileceği bir pozisyon için seçeneklerini açık tutma isteğinden kaynaklandığı düşünülüyor.

Fransa ve Almanya ise takipte

AP'nin ekonomik komiteleri bariz bir şekilde merkez-sağa kaydı. Meclisin üçüncü en büyük grubu ALDE, iki meclis komisyonunun kontrolünü ele geçirmeyi başardı. Bu komisyonlar mevcut ekonomik ve mali kriz ortamında mücadelede anahtar nokta olacaklar. Alman Liberal AP üyesi Wolf Klinz özel olarak oluşturulan

kriz komitesi başkanlığına getirilirken, İngiliz AP üyesi Sharon Bowles de Ekonomik ve Mali İşler Komitesi (ECON) başkanı oldu. Meclisteki en büyük siyasi grup EPP ise Avrupa ekonomisiyle ilgili iki önemli komiteye başkanlık edecek. İngiliz Muhafazakar AP üyesi Malcolm Harbour, İç Piyasa ve Tüketici Koruma Komitesi

(IMCO), Alman Hristiyan Demokrat Herbert Reul ise Sanayi Komitesi (ITRE) başkanlığına seçildi. EPP grubunda bütçe komisyonuna da Fransız üye Alain Lamassoure liderlik edecek. Bu arada, bütçe denetimi İtalyan ALDE milletvekili Luigi De Magistris tarafından yapılacak. Sosyal Demokratlar ise

çevre, sosyal ilişkiler ve sivil özgürlükler gibi daha geleceksel merkez-sol portföyleri ele geçirdiler. Fransız sosyalist Pervence Beres, İstihdam ve Sosyal İlişkiler Komisyonu (EMPL) başkanı olurken, Alman S&D AP üyesi Jo Leinen Çevre Komitesi (ENVI) başkanlığı koltuğuna oturdu.

Barroso'nun Komisyon Başkanlığı

Parlamento Başkanı ve komite üyelerinin seçimi dışında Birliğin sıradaki gündemi, Komisyon Başkanı ve üyelerinin belirlenmesi. Komisyon'un şu anki Başkanı Jose Manuel Barroso, ikinci kez bu görev için ne denli hevesli olduğunu Parlamento seçimleri ardından gerçekleşen AB Konseyi toplantısında üye ülke devlet ve hükümet başkanlarına ilettiği bir mektupla dile getirmişti. Ancak parlamento üyeleri Temmuz ayındaki genel kurulda gerçekleşmesi beklenen Komisyon Başkanı seçimini 10 Eylül'e öteleli. AB dönem başkanlığını

Temmuz başında Çek Cumhuriyeti'nden devralan İsveç, Barroso'yu "küresel kriz ortamında Birlik için tecrübeli bir Başkana ihtiyaç olunması" gerekçesiyle sonuna kadar desteklerken Sosyalistler ve Yeşiller yanlış ekonomi politikalarına davetiye çıkardığını düşündükleri Barroso'nun başkanlığına karşı çıkıyor. Oylamanın ötelenmesinin esas nedeni ise İrlanda'da Lizbon Anlaşması için gerçekleştirilecek ikinci referandumdan "evet" çıkması durumunda parlamentonun sadece komisyon başkanının değil üyelerin

seçiminde de farklı bir hukuki prosedürle söz sahibi olacak olması. Zira şu anki uygulamayı belirleyen Nice Anlaşması'na göre komisyon başkanı basit çoğunlukla seçilirken Lizbon ile seçimde mutlak çoğunluk esas alınacak. Bu arada, Lizbon Anlaşması

yürürlüğe girerse, parlamento sadece Komisyon Başkanı'nı değil, Birliğin "Dışişleri Bakanı" olarak görev yapacak Dış ilişkiler Yüksek Temsilcisi ile "AB Başkanı" olacak Avrupa Konseyi Başkanı'nı da seçecek.

'Kötümser Avrupalılar' Parlamentoda

Ilgın Su ÇATALKAYA

4-7 Haziran 2009 tarihleri arasında Avrupa Birliği'ne üye 27 ülke genelinde gerçekleştirilen Avrupa Parlamentosu seçimlerinden, merkez sağın temsilcisi "Avrupa Halkları Partisi-Avrupalı Demokratlar" koalisyonu (EPP-ED) tarihindeki en yüksek sandalye sayısını elde ederek galip çıktı. Hem tek tek üye ülkelerin parlamentolarındaki çoğunluğa bakıldığında hem de Avrupa Parlamentosu'ndaki son sandalye dağılımı göz önünde bulundurulduğunda, Avrupa'da merkez sağın bir yandan yükselişe geçerken bir yandan da kendi içinde bir yarılmaya uğradığı anlaşıyor. Seçimlerden sonra, Avrupa Parlamentosu bünyesindeki "Avrupa Halkları Partisi - Avrupalı Demokratlar" koalisyonunu fazla "Avrupa Birliği" bularak bu gruptan ayrılan 8 üye ülkeden 55 parlamenterin oluşturduğu "Avrupa Muhafazakârlar ve Reformcular

Grubu" (European Conservatives and Reformists), Avrupa Parlamentosu'nda Yeşiller'i de geride bırakarak muhafazakârlar, sosyalistler ve liberallerin ardından 4. büyük güç oldu. Grubun öncüleri, 26 İngiliz parlamenter. İngiltere'nin Avrupa Parlamentosu'ndaki muhafazakâr temsilcilerinin tümü EPP-ED koalisyonundan ayrılıp Avrupa Muhafazakârlar ve Reformcular Grubu'nun kurulmasına önyak oldu. Bunun yanı sıra, Çek Cumhuriyeti'nden 9, Polonya'dan 15, Belçika, Hollanda, Letonya ve Macaristan'dan 1'er muhafazakâr temsilci, Finlandiya'dan ise liberal kanattan 1 parlamenter yeni gruba katıldı. Danimarka Halk Partisi'nin ve İtalya'dan Kuzey Ligi'nin üyelik talepleri ise, aşırı sağ görüşleri ve ırkçı tutumlarıyla tepki çekebilecekleri gerekçesiyle reddedildi. 22 Haziran 2009'da üye listesini açıklayan grup, 24 Haziran 2009'da da ilk resmi

Conservatives in the European Parliament

toplantısını gerçekleştirdi ve yedinci dönem Avrupa Parlamentosu'nun ilk oturumunun yapıldığı 14 Temmuz 2009'da da parlamento içi bir siyasi grup olarak resmen tanındı.

Bu yeni oluşumun kökenlerini 13 Temmuz 2006'da resmen kurulan "Avrupa Reform Hareketi"nde (Movement for European Reform) aramak gerekiyor. Avrupa

Parlamentosu dışında bir grup olarak faaliyet gösteren Avrupa Reform Hareketi'nin üyeleri, İngiltere ve Çek Cumhuriyeti'nden muhafazakâr partilerdi. Hareket, 2009'da bünyesine kazandırdığı farklı ülkelerden yeni parlamenterlerle parlamento içi bir siyasi grup statüsü edinmeye karar verdi.

Prag Deklarasyonu'yla açıklanan temel ilkeler

Yeni adıyla "Avrupa Muhafazakârlar ve Reformcular" grubunu oluşturan parlamenterler, temel ilkelerini on maddelik "Prag Deklaras-

yonu"yla Avrupa kamuoyuna duyurdu. "Prag Deklarasyonu"na göre bu yeni oluşum, merkez sağın serbest girişimcilik ve ticaret,

rekabet ortamının korunması, minimum devlet müdahalesi ve vergilendirme, özelleştirme hamleleriyle devleti mümkün olduğunca küçültme gibi temel ilkelerini neo-liberal yaklaşıma uygun olarak sürdürmeye devam ediyor. Muhafazakâr ideolojinin gerektirdiği gibi, ailenin toplumsal yaşamın en önemli temel taşı olduğunu savunan grup, bireysel sorumlulukların ve demokratik hesap verebilirliğin ön plana çıkarılması gibi konuları da birer ilke olarak belirlemiş durumda.

Grubun "reformcu" tarafını gösteren ve Avrupa basınında "Kötümser Avrupalılar" olarak nitelenmelerine sebep olan diğer ilkeler ise, Avrupa Birliği ile ilgili olanlar. Bunlar arasından en çok dikkat çeken noktalar, Avrupa Birliği'nin nihai hedefinin federal bir Avrupa devleti olarak tanımlanmasına karşı olmaları, bu karşıtlığı destekleyecek biçimde ulus devletlerin egemenliğini vurgulamaları ve Avrupa Birliği'nin yerel

yönetimlerle ilişkisini devletler lehine olmak üzere yeniden gözden geçirmesi gerektiği yönündeki talepleri (Prag Deklarasyonu, madde 5). Bunun yanında, Avrupa Birliği içinde yürüyen bürokrasinin aşırı harcamalarına son verilmesi ve birlik kurumları içinde ve fonların kullanımı konusunda şeffaflık isteği de vurgulanıyor (madde 9).

Diğer ilkeler ise, Avrupa'nın dış güvenlik sorunlarının NATO işbirliğiyle çözülmesi ve bu trans-Atlantik güvenlik örgütüyle ilişkilerin olumlu yönde devam ettirilmesi, Avrupa'ya göçlerin sıkı kontrol altına alınması, hem kırsal bölgelere hem de kentlere gereken hizmetin zamanında ve etkili biçimde götürülmesi, Avrupa'da gelişen yeni demokrasilere gereken desteğin verilmesi ve küçük-büyük, eski-yeni ayırt edilmeksizin bütün Avrupa Birliği ülkelerine eşit biçimde davranılması ve saygı gösterilmesi şeklinde sıralanıyor.

Grup, Avrupa Birliği karşıtı mı?

"Prag Deklarasyonu"nda ortaya konan ilkeleri kısaca yorumlayacak olursak ortaya ilginç bir tablo çıkıyor. Hemen belirtmek gerekirse, Avrupa Muhafazakârlar ve Reformcular Grubu'nu - yaygın kanaatin aksine- "Avrupa Birliği karşıtı" olarak nitelenmek o kadar da doğru görünmüyor. En başta, grubu oluşturan parlamenterler Avrupa Birliği'nin bir organı niteliğinde olan Avrupa Parlamentosu'na mensup ve yeni kurdukları grup da parlamento içi bir

oluşum. Avrupa Birliği sistemi içinde yer alan bu yeni oluşum, Avrupa Birliği karşıtı olsaydı, Avrupa Birliği sistemi dışında başka bir örgütlenme biçimi içinde ifadesini bulurdu. Zaten "Prag Deklarasyonu" maddeleri de bize Avrupa Birliği karşıtlığıyla ilgili bir şey söylemiyor.

Avrupa Muhafazakârlar ve Reformcular Grubu'nun Avrupa Birliği konusunda karşı olduğu şeyin "federal Avrupa devleti" planları olduğu açık. Dolayısıyla,

Birliği derinleştirerek güçlendiren "Lizbon Antlaşması"na sıcak bakmadıkları da aşîkâr. Bu yeni oluşum, federalizm düşüncesine karşı olduğu kadar aslında Avrupa Birliği'nin ulus-üstü örgüt niteliğine de karşı. Zira Deklarasyonun 5. maddesinde de ulus devletlerin egemenliğini vurguluyorlar ve ulus-üstülük anlamına gelen "üye devletlerin egemenlik yetkilerini örgüte devretmesi"ne ve federalizm düşüncesine karşılar. Avrupa Birliği'nin merkezi yönetimi

atlayıp doğrudan yerel yönetimlerle ilişki içine girmesini de bu yüzden istemiyorlar. Ayrıca Avrupa Birliği kurumları içinde ve arasında yürüyen bürokrasinin masraflarının ve çeşitli alanlardaki çalışmalar için ayrılan fonların üye devletlere yük getirdiğini düşünüyor olmalı ki bu tür harcamaları mümkün olduğunca kısmak da amaçlar arasında sayılmış.

Kuşkuculuk da bir yere kadar!

Diğer ilkelere bakıldığında anlaşılansa, bu yeni grubun "eurosceptic" bakış açısının bir yere kadar olduğu. Avrupa Birliği'nin gümrük birliği, serbest dolaşım gibi imkânları ve serbest ticaret ve rekabet ortamının korunması, devletin mümkün olduğunca küçültülmesi ve müdahale alanının daraltılması gibi politikaları konularında herhangi bir memnuniyetsizlik bildirimi bir yana bunlar tümüyle paylaşılan değerler olmalı ki, Deklarasyonun 1. maddesi bu konulara ayrılmış. Bu açıdan bakıldığında, her ne kadar devlet egemenliğine yaptıkları vurguyla çelişkili görünse de, Avrupa Birliği'nin ulus-üstü niteliği işlerini daha da kolaylaştırıyor bile denebilir. Güvenlik konusunda da benzer bir durum var. Zira savundukları şeyin Avrupa

Birliği'nin şu an izlediği dış güvenlik politikasından bir farkı yok: Dış güvenlik sorunlarını NATO'ya dolayısıyla ABD'ye havale ederek "refah adası" olma özelliğini koruyan bir Avrupa. Göç prosedürleri ve yasadışı göç konusunda alınan önlemlerin aynı sertlikte devamını savunmaları da şu an Avrupa Birliği'nde egemen olan bakış açısından farksız. Savundukları ilkelerden bir kısmı Avrupa Birliği ilkeleriyle hiç çelişmemesine rağmen, bu yeni oluşum örgüt içinde bütünüyle işlevsiz de değil tabii ki. Avrupa'nın siyasi olarak federal bir yapı içinde birleşmesini istemeyen pek çok Avrupalı var ve bu yeni sistemi düzenleyecek "Lizbon Antlaşması"nın bir türlü yürürlüğe girememesi bunun en büyük kanıtı. Ayrıca Avrupa Parlamentosu

seçimlerine katılım oranının her dönem biraz daha düşmesi de Avrupa Birliği'nin ulus-üstü niteliğinin meşruiyetini ve federalizm projelerinin ne kadar gerçekçi ve Avrupa halkları tarafından kabul edilebilir olduğunu tartışmalı bir hale getiriyor.

Avrupalı Muhafazakârlar ve Reformcular Grubu, Avrupa Birliği'nin federal bir yapıya doğru ilerleyen ulus-üstü örgüt yapısının korunmasını değil, ekonomi, göç, dış güvenlik, enerji, çevre, liberal demokrasilerin geliştirilmesi vb. alanlarına giren konularda ortak hareket eden bir uluslararası örgüt statüsüne getirilmesini savunuyor gibi görünüyor. Avrupa Parlamentosu içindeki merkez sağ ve merkez sol oluşumlar federal Avrupa fikrine sıcak

bakarken, çoğu Avrupalı seçmenin bu konuda tereddüt etmesi bu gibi grupların giderek güçlenmesine hatta merkez sol içinde de bu tür yarılmaların meydana gelmesine yol açabilir.

Avrupa'nın Küresel Ekonomide Güç Mücadelesi ve G'lerin Savaşı

Esra AKGEMCI

AB'nin G-8'de yeri ve önemi

Avrupa Birliği, 1977'den beri G-8'de Avrupa Komisyon ve Konsey Başkanları tarafından temsil ediliyor. AB'nin diğer üyelerle aynı ayrıcalık ve yükümlülüklerle sahip olmasına rağmen farklı bir konumu var. Avrupa Komisyonu Başkanı G-8'e dönem başkanlığı yapamıyor, diğer liderler gibi zirvelerde kürsüyle temsil edilmiyor ve zirvelere ev sahipliği yapamıyor.

1989'da Paris'teki zirve,

Avrupa'nın G-7 içindeki konumunu güçlendirmesi açısından bir dönüm noktası olmuştu. Doğu Bloku dağılmadan önce toplanan bu son zirvede, G-7 liderleri Avrupa Komisyonu'ndan Doğu Avrupa ülkelerine mali destek sağlamalarını istemişti. 20 yıl sonra bugün enkazlar içindeki L'Aquila'da toplanan zirve ise, AB'nin güç kaybı açısından bir dönüm noktası olacak gibi görünüyor. Küresel ekono-

Bir G-8 Zirvesi daha geride kaldı. 1975'ten bu yana her yıl düzenlenen zirve, önce G-6, sonra Kanada'nın katılmasıyla G-7 ve Soğuk Savaş'ın ardından 1998'de Rusya'nın da dahil olmasıyla G-8 oldu. Bugün ise ABD, İngiltere, Fransa, Almanya, İtalya, Japonya, Kanada ve Rusya'dan oluşan bu sekiz ülkeye katılmayı bekleyen yeni ülkeler var: G-5 olarak da bilinen Çin, Brezilya, Meksika, Hindistan ve Güney Afrika. Merkel, 2007'deki G-8 zirvesine gelişmekte olan bu beş önemli ülkeyi de davet etmişti. G-8 liderleri küresel sorunları çözmede söz sahibi olmaya devam etmek istiyorlardı ancak görünen oydu ki bu ülkelerin de desteklerine ihtiyaçları vardı. Bu beş ülkenin liderlerinin bundan sonraki zirvelere de katılmaya devam etmesi durumunda artık bir G-8'den söz etmek mümkün olmayacak. 2011'de G-8 dönem başkanlığını üstlenecek olan Sarkozy, Fransa başkanlığındaki zirvenin "en az G-13" olacağını şimdiden ilan etti. Fransa elbette G-20'den ziyade G-13'ü, olmadı Mısır'ı da dâhil ederek G-14'ü tercih ediyor. Çünkü "G"ler ne kadar artarsa, Avrupa ülkelerinin etkisi o kadar azalıyor.

mik krizden ağır yara alan durumda. Son G-8 Zirvesi'nde, doğrudan atıf yapmasa da doların üstünlüğünü eleştiren ve rezerv para sisteminde reform yapılmasını isteyen kişi ise Çin Devlet Konseyi üyesi Dai Bingguo oldu. Zirve gündeminde yer almayan bir konuyu dile getirerek beklenmedik bir çıkış yapan Dai'ye Avrupalı liderlerden sadece Sarkozy destek verdi.

Tartışmaların odağındaki isim, Berlusconi

8-10 Temmuz tarihleri arasında İtalya'nın L'Aquila kentinde gerçekleşen G-8 Zirvesi, tartışmalarla ve her zamanki gibi protestolarla başladı. Tartışmalar bu kez özellikle tek bir ismin etrafında yoğunlaşıyordu: Zirveye ev sahipliği yapan İtalya Başbakanı Silvio Berlusconi. Özel yaşamındaki skandallarla gündeme gelmekten kurtulamayan Berlusconi'nin, küresel ekonomi için kritik bir dönemde dünyanın en büyük ekonomilerini bir araya getiren G-8 zirvesine liderlik etmesinden genel bir rahatsızlık duyuluyordu. The

Guardian gazetesinin çıkardığı The Observer gazetesinin "Berlusconi yönetimindeki İtalya, AB'ye hiç yakışmıyor" yazısı bunu açıkça gösteren ifadelerden biri. Gazetenin başyazısında şöyle yazıyor: "İtalya hâlâ etkili bir güç - G8'in başkanı ve Euro bölgesine dâhil büyük ekonomisiyle AB'de önemli bir aktör. Diğer AB üyeleri kendilerine böyle bir kara lekeyi süren bir ortağı kolay affetmemeli." The Guardian da "İtalya G-8'den çıkmalı, yerine İspanya girmeli" diye yazınca İtalya ile İngiltere arasında da bir kriz yaşandı.

Artçı depremler arasında "sarsıntılı" zirve

Zirvenin, daha önce Sardunya adasındaki La Magdalena'da yapılması düşünülmüştü; ancak Berlusconi, dünyanın dikkatini depremzedelere çevirmek amacıyla Nisan ayında yıkıcı bir deprem ile sarsılan Abruzzo bölgesindeki

L'Aquila kentini önerdi. Tüm dünyada deprem etkisi yaratan bir ekonomik krizin, deprem felaketi yaşamış bir kentte artçı sarsıntılar eşliğinde tartışılması uygun gibi görünebilir. Ancak zirvenin bir "felaket kentinde" toplanması başta İngiliz

basını olmak üzere birçok kesim tarafından tepkiyle karşılandı. Üstelik bu durumdan depremzedeler de pek memnun görünmüyordu. Deprem bölgesindeki çadırlarda yaşam mücadelesi veren yaklaşık 25 bin kişi, 39 dünya liderini ağır-

layan ve deprem riskine karşı her türlü önlemle korunan lüks konutlara öfkeyle bakıyorlardı. Böyle bir ortamda ekonomik krizle ilgili önlemler, zirvenin esas konularından birini oluştursa da bu konuda bir anlaşmaya varılması beklenmiyordu.

G-8 dönemi sona ererken

"Hangi G'de olduğumu şaşırdım artık. Bu bir G-8 mi, G-14 mü, G-20 mi? Neyin nesi, bilemiyorum!" Bu sözler IMF Başkanı Dominique Strauss-Kahn'a ait. İtalya'daki zirvede kafası bu kadar karışan kişi sadece IMF Başkanı olmasa gerek, çünkü zirveye G-5 ülkelerinin yanı sıra Türkiye, İspanya, Hollanda, Mısır, Avustralya, Güney Kore, Endonezya, Angola, Cezayir, Nijerya ve Senegal gibi ülkelerin liderleri de davet edildi. İtalya'nın önde gelen

gazetelerinden Corriere della Sera, "G-8'in cenazesi L'Aquila'da kaldırıldı!" diye yazdı. Gazeteye göre, "G-8 artık dünyanın ne zenginlik ne de mevcut iktidar dağılımına karşılık veriyor. Çin başta olmak üzere Batı dışındaki başka büyük ekonomik güçlere açılmak artık zorunluluk haline geldi. Avrupa adına bu sevindirici bir gelişme değil. Avrupa ülkeleri G-8'de gerçek anlamda etki sahibiydi." Böylece Avrupa'nın uzun süredir hissedilen görece

güç ve etki kaybı, son G-8 Zirvesi'nde su üstüne çıkmış oldu. Yine de G-8 yerini G-20'ye bırakmaya hiç de niyetli değil. Bunun yerine G-8 içinde yer alan Avrupa ülkeleri, kendi konumlarını koruyabilmek için G-13'ü oluşturdular. Küresel ısınma, nükleer silahlanma, terörle mücadele, ekonomik kriz, bölgesel güvenlik ve çevre sorunlarıyla baş edemeyen dünyanın "dev" ekonomileri, şimdilik yanlarına beş ülke daha alacaklar. Fakat "G"lerin sayısı 13'de kalsa

bile Avrupa'nın küresel ekonomide söz sahibi olması giderek güçleşecek gibi görünüyor. Döviz rezervi 1 trilyon doları geçen Çin'in G-8'e katılması bile son zirvede görüldüğü gibi Avrupalı liderlerin seslerini bastırıcaktır. G-8 ile birlikte bir dönem daha kapanacak ve kendi ekonomik sorunlarıyla baş edemeyen Avrupa, uluslararası ekonomik alanda belki de bu sefer "söz dinlemek" zorunda kalacak.

Batı Balkanların Müslümanlarına Vize Duvarı mı?

Çifte standart

Erdem GÜNEŞ

Avrupa Komisyonu, Batı Balkanlara uygulanan vize sistemini değiştirdi. Yeni düzenlemeyle birlikte Sırbistan, Karadağ ve Makedonya vatandaşları 2010 yılından itibaren Schengen ülkelerine vizesiz seyahat edebilecek. Ancak Arnavutluk, Bosna - Hersek ve Kosova yeni düzenlemenin dışında bırakıldı.

AB Adalet Komisyonu başkanı Jacques Barrot ve Genişlemeden Sorumlu Komisyon üyesi Olli Rehn, birlikte yaptıkları bir basın toplantısıyla yeni düzenlemeyi kamuoyuna duyurdu. Olli Rehn, "Bu, Batı Balkanlarla olan ilişkilerimizde bir dönüm noktası" diyerek başladığı toplantıda zor anlar yaşadı, çünkü elenen üç ülkenin de nüfusunun büyük kısmını Müslümanlar oluşturuyor. Bu da akıllara "vize muafiyetinde ayrımcılık mı yapılıyor" sorusunu getiriyor.

Rehn, Kosova ve Bosna Hersek'in ta en başta teknik nedenlerle elendiğini, "Kosova'nın güvenlik endişesi taşıdığını, Boşnakların ise biyometrik pasaportlara sahip olmadığını" söyledi. Bu teknik nedenler inandırıcılıktan uzak görünüyor, çünkü üzerinde "akıllı çip" denilen bir hafıza taşıyan bu elektronik pasaportlara halihazırda milyonlarca AB vatandaşı da sahip değil. Kosova'nın da binlerce Boşnağın ölümünden sorumlu "Miladiç'in askerleri"nin hala kol gezdiği Sırbistan'dan daha az güvenli olduğunun iddia edilmesi düşündürücü.... Arnavutluk'un elenme nedeğine gelince, yasadışı göç-

men trafiğinin durdurulması, sınırların güvenli hale getirilmesi, ülkeye geri dönüşlerin düzenlenmesi, insan haklarına uygunluk, özellikle bu bölgede yaşayan Romanlar'a uygulanan ayrımcılığın giderilmesi gibi kriterlerin yerine getirilmediğine hükmedilmiş. Sonuç olarak bu üç Müslüman nüfusun ağırlıklı bir orana sahip olduğu ülke de tıpkı Türkiye gibi hala "kara listede".

Bu karar, belki de doğal olarak tartışmaları da beraberinde getirdi. Schengen bölgesine dahil edilmeyen üç Batı Balkan ülkesinin de Müslüman yoğunluklu bir demografiye sahip olması, AB'nin başını ağrıtan "ayrımcılık" tartışmasını alevlendirdi. Zira, Kosova nüfusunun "Balkan açılımı"nın dışında bırakılan Kosova'nın yüzde 90'ı, Arnavutluk'un yüzde 70'i, Bosna-Hersek'in de yüzde 40'ı Müslüman iken Schengen vizesi verilen üç ülkenin de nüfuslarının

yaklaşık yüzde 70'i Ortodoks Hristiyan.

Avrupa'da bu "çifte standart" görüntüsüne gelen tepkilerden en dikkat çeken, geride bıraktığımız AP seçimlerinden başarıyla çıkan Avrupa Yeşilleri'nin Eşbaşkanı Daniel Cohn-Bendit'ten geldi. Bendt "Doğu Avrupa'da insanlar etnik kimliğe dayanan iki sınıfa ayrılmışlardır, AB Srebrenitsa Soykırımı'nın yıldönümünde Boşnaklara hakaret etmektedir" diyerek zehir zemberek bir çıkışta bulundu. Diğer Avrupalı siyasetler ise konuyla ilgili açıklama yapmaktan kaçındılar.

Olli Rehn ise, yaptığı basın toplantısında Batı Balkanlar'da hiçbir ülkeye "haksızlık yapmadıkları"ni vize muafiyeti için herkesin aynı şartlara tabi olduğunu söylemekle yetindi. Bosnalı Sırplar Sırbistan, Bosnalı Hırvatlar da Hırvatistan pasaportuyla vizesiz seyahat imkânından yararlanırken Müslüman Boşnaklara

ayrımcılık yapıldığını, üstelik Srebrenitsa Katliamı'ndan dolayı hala aranmakta olan Sırp eski komutan Miladiç'in Sırbistan pasaportuyla Avrupa'da saklanırken Müslümanlara ikinci kez ceza çektirildiğini söyleyen bir gazeteciye Rehn'in verdiği cevap ise, içerikten yoksun olmanın ötesinde gülünçtü. Rehn "Bosnalı Müslümanların gettolaştırıldığı ve Mladiç'in vizesiz dolaşacağı iddiaları hakkında konuşmayı sevmediğini" ve "Bosna Hersek'in AB'nin istediği kriterleri karşılamaya odaklanmak yerine milliyetçi söylemle son yıllarda çok fazla zaman ve enerji kaybettiğini" söyledi. Madalyonun öteki tarafında ise karşımıza suçu kendisinde bulan Arnavutluk ve Bosna'yı buluyoruz. Bu iki ülkede de basın ve muhalefet hükümetlerini Avrupa Birliği normlarına uymamakla ve ve başarıya ulaşamamakla suçluyor.

Perde inmeden bu ne acele?

Olli Rehn'nin "konuşmayı sevmediği" Srebrenitsa Soykırımı, aslında konuşulması ve hiç unutulmaması gereken bir konu. 8 bin Boşnak erkek çocuğunun 600 yıllık bir 'intikam' için öldürüldüğü bu olay üzerinden yalnızca 14 yıl geçti... Bir hukuk deyimi olan "perde

inmesi", bir davadaki tüm sorumluların yakalanmış olması ve sürecin sonuna gelindiğini anlamına geliyor. 1995 yılında Srebrenitsa'da yaşanan katliamın sorumlularından Radovan Karaciç geçtiğimiz yıl temmuz ayında yakalanmıştı ancak Ratko Mladic, Goran Hacıç ve Ante

Gotovina hala kayıplarda... AB daha önce Sırbistan'a Kosova'yı tanıması ve savaş suçlularını Lahey'e teslim etmesi karşılığında "müzakereleri hızlandırma"yı teklif etmişti. Sırbistan ise bu teklifi "komik" bulmuş, Karaciç'in yakalanmasını takip eden günlerde

Belgrad sokaklarında onbinlerce kişi Karaciç'e "destek protestoları"nda bulunmuştu. Ancak görüyoruz ki AB yine de Sırbistan'a karşı toleranslı tavrını sürdürüyor.

Türkiye-AB ilişkileri, çeşitli iniş-çıkışlara rağmen tarafların bir şekilde sürdürmekte kararlı görüldükleri ve somut gelişmelerin çok ötesinde anlam yükledikleri bir süreç. Bu 50 yıllık sürecin kimisi unutulmuş kimisi de belleklerde yer eden halkalarının basının farklı kanatları tarafından nasıl haberleştirildiği de önemli. Zira yazılı basın, sadece tarihsel gelişmeleri bir bütünlük içinde değerlendirmek ve siyasal süreçlerin izini sürmek açısından değil, ilgili gelişmelerin yaşandıkları andaki algılanış ve yansıtılış şekillerini tespit etmek açısından da ziyadesiyle “öğretici” olabilir. Farklı dönemlerde farklı gelişmeler konusunda Türkiye’de oluşan farklı algıları çarpıcı bir şekilde tespit etme olanağı yaratacağı için...

Temmuz'da Avrupa

İspanya İç Savaşı (17 Temmuz 1936 - 1 Nisan 1939)

Pınar Dilan SÖNMEZ

II. Dünya Savaşı'na giden yolda, beliren bloklar arasındaki çatışmanın ilk sahnesi, ilk adımıdır İspanya'da yaşanan bu "iç" savaş. Soldaki sendikaları ve partileri bir araya getiren "Halk Cephesi"nin 1936 seçimleri sonucunda iktidara gelmesiyle başlayan bunalım, General Franco komutasındaki milliyetçi güçlerin aynı yılın 17 Temmuz gecesi gerçekleştirdiği askeri darbeyle bir iç savaşa dönüştü. Milisler halinde örgütlenen atlı köylülerle kentli işçilerin yürüttüğü ama dünya çapında bir ideolojik muharebeye sahne olan üç yıllık savaşta İkinci Dünya Savaşı'nın tarafları "saflarını belirleme/sıklaştırma" fırsatı

da buldu. İspanya'yı hem bir hammadde kaynağı hem de askeri manevralarını rahatlıkla gerçekleştire-bileceği ve gücünü ölçekbile-ceği bir deneme alanı olarak gören Hitler Almanyası ile etkisini Akdeniz'e yaymak isteyen Mussolini İtalyası milliyetçi güçleri destekledi. İspanya'nın yasal hükümeti ise böylesi "sınıraşan" yardımlar açısından o kadar da "şanslı" değildi. Bunda "savaşın büyümesini istemeyen" İngiltere ve Fransa'nın güttüğü müdahale etmeme politikası gereği yasal hükümete destek vermeme-sinin de etkisi oldu. Ama hemen eklemek gerek ki, SSCB de her ne kadar Almanya ve İtalya kadar etkin olmasa da kendisi için bir manevra

alanı olarak gördüğü İspanya'nın mevcut solcu hükümetinden maddi manevi desteğini esirgemedi. Ancak silah sevkinin 1938'de kısılmasıyla milliyetçi güç-lerin önü açıldı ve savaş milliyetçilerin zaferiyle sonuçlandı. 600 bin kişinin ölümüne neden olan ve Neruda'ya "bakın paramparça İspanya'ya" dedirten savaştan geriye kalan ise güç denemelerinin gölgesinde birbirini kırıp geçirmiş bir halkın paramparça İspanyası oldu. Savaşın belki de en büyük yıkımı, Alman Kondor Lejyonu'nun hava taktik ve teorilerini denediği ve daha sonra Picasso'nun ünlü tablosuna da konu olan Guernica'da yaşandı.

Savaş sonrasında kırk yıl sürecek Franco dönemi başladı ve İtalya'yla Almanya'da hüküm süren faşist düzenin etkileri İspanya'da da kendini gösterdi. Dünyanın pek çok yerinden aralarında Picasso, Hemingway, Orwell gibi isimlerin bulunduğu gönüllülerin de dahil olduğu İspanya İç Savaşı, aslında bir iç savaş olmaktan öte pek çok ülkenin doğrudan ya da dolaylı müdahaleleriyle uluslararası bir nitelik kazandı. Belki de bu nedenle, daha sonra yaşanan bir sıcak bir de soğuk savaşın en büyük habercisi, provası olarak anılmakta.

İspanya İç Savaşı'nda cumhuriyetçi askerin Cordoba cephesinde vurulduğu anı gösteren "Düşen Asker" adlı fotoğraf

Kavgam (Mein Kampf)

(18 Temmuz 1924)

Bavyera'nın yönetimini devralmak için 8-9 Kasım 1923 tarihinde organize ettiği ve Birahane Darbesi (Bürgerbräukellerputsch) olarak anılan başarısız girişim, Hitler'e 5 yıllık bir mahkumiyet getirmişti. İşte bu mahkumiyet de Langsberg cezaevindeki dostu Rudolf Hess'in kaleme aldığı ve Hitler'in anılarını, siyasal görüş ve ideolojik fikirlerini anlatan "Kavgam"ı doğurdu. Adını "Yalanlar, Aptallıklar ve Korkaklara Karşı Sürdürdüğüm Dört Buçuk Yıllık Savaş" koymak istediği kitabına, bu adın uzun bulunması nedeniyle "Kavgam" diyecekti. İki ciltten oluşan kitabın ilk cildinde ağırlıklı olarak savaş anıları ve dönemin sosyopolitik yapısı incelenmiş, ikinci cildinde ise daha çok Hitler'in ideolojik görüş ve düşünceleri aktarılmıştı. İdeolojik açıdan bir bütünlük gösteremeyen kitap, her ne kadar faşizmin temellerini anlamak açısından başvurulabilecek bir kaynak olsa da,

"kuvvetli" bir argüman sağlamaktan uzaktır. Ancak dönemin koşullarını değerlendirmek ve Hitler'in ve Nazi Almanyasının doğuşunu anlamak açısından azımsanmayacak ipuçları sunduğu da açıktır.

"Eğer Hitler'in Kavgam kitabını ciddiye alıp okusaydık, İkinci Dünya Savaşı'nın çıkmasına engel olurduk." Churchill'in bu sözleri ve Hitler'in kitaptaki şu cümleler, kitabın anlaşılması bakımından önemli: "Yaşamak isteyen savaşmak zorundadır; savaşmalıdır da. Ölümüne savaşın sürüp gittiği bir dünyada savaşmak istemeyen, barışı tercih eden kişi, yaşam hakkını da yitirmiş sayılır! Başarıya ulaşmak için ölmeyi göze alan, öldürmeyi de göze almak zorundadır. Kan alıp kan vermezseniz, üzerinde yaşadığınız toprağın gerçek sahibi olamazsınız!"

Anton Çehov (29 Ocak 1860-15 Temmuz 1904)

Öyküleri ve oyunlarıyla dünya edebiyatında büyük bir yere ve saygınlığa sahip olan Çehov'un yaşamından bahsederken, söylenenlerin anlamlı olabilmesi için, aynı bedende buluşan yalınlığı ve içtenliği görebilmek gerek. Özgürlüğüne kavuşmuş bir kölenin torunu olarak Azak Denizi kıyısında dünyaya gelen yazar, 1879 yılına kadar yaşamını doğduğu Tagangrog şehrinde geçirmiş, babasının iflası üzerine liseyi bitirir bitirmeden Moskova'ya göçmüştü. Tıp fakültesine giren Çehov, bir yandan öğrenimine devam edip bir yandan da ailesine destek olmak için gazete ve dergilerde kısa mizah öyküleri yazmaya başladı. Yaşadığı bu sancılı dönemde edindiği deneyimlerini ve gözlemlerini, öğrenimini tamamladığı yıl Melbourne'un Masalları adlı kitabında toplayacaktı. Mezun olur olmaz hekimliğe başlayan Çehov, hekimliğin yazarlığını engellediği düşüncesiyle kısa sürede mesleğini bırakarak kendini yazmaya verdi. 1887 yılında yazdığı Alacakaranlıkta öyküsüyle Puşkin Ödülü'nü kazanan yazarın, oyunları da sahnelenmeye başlamış ve ilk büyük başarısını Ivanov adlı oyunuyla göstermişti. Tüm hayatına işlemiş sadelikle ve yaşadığı hüzün-

lü çocukluğa inat içinde barındırdığı yaşama sevinçiyi karmıştı öykülerini, oyunlarını. 1891'de Avrupa gezisine çıkan yazar, Rusya'ya döner dönmez en önemli yapıtlarından biri olan ve özgürlükçü düşüncelerini savunduğu Altı Numaralı Koşuş'u yazdı. Yaşamı boyunca Tolstoy,

Bunin, Gorki gibi önemli yazarlarla da buluşma ve görüşme imkânı bulan Çehov, Rus Bilimler Akademisi üyeliğine de seçilmiş, Gorki'nin akademiye alınmasının Çar engeline takılması üzerine de akademiden ayrılmıştı. Eylül 1903'te Vişne Bahçesi'nin dört perdesini de tamamlama-

yan yazar, kendisini korkutan ama edebi çevrelerce çok beğenilecek oyununun son oyunu olduğundan habersizdi. Temmuz 1904'te Almanya'da veremden ölecek ve gerisinde yıllarca yaşayacak kişiler ve o kişilerin hayatlarını bırakacaktı.

Portre

Yeşim ÖZTÜRK

Tony Blair

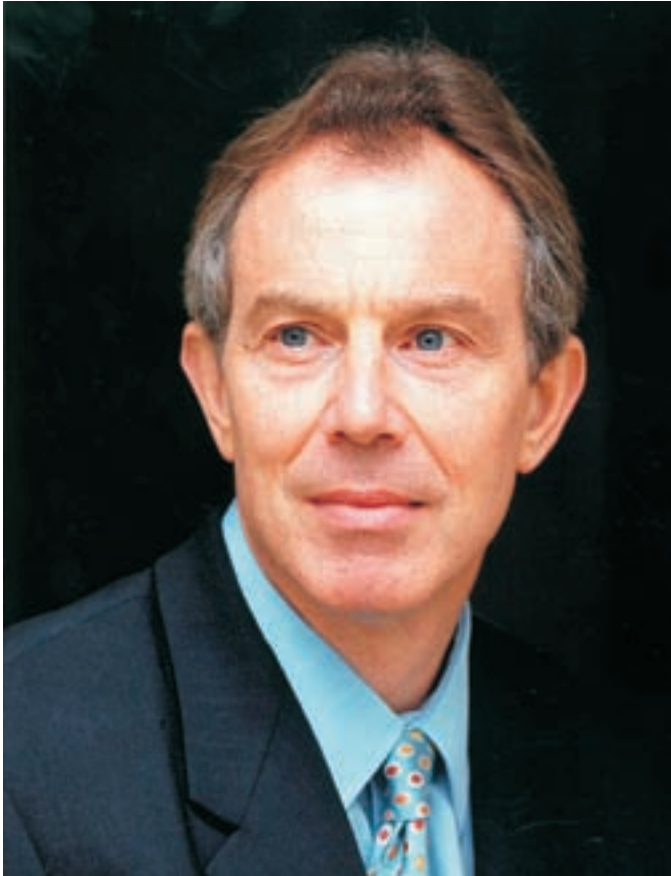
Eskinin Başbakanı, şimdinin üniversite hocası ve 'barış elçisi'

1997 yılında Birleşik Krallık'ta İşçi Partisi lideri olarak Başbakan seçilen Tony Blair, 6 Mayıs 1953'te Edinburg'ta dünyaya geldi. Ailesi bir süre Avustralya'da kaldıktan sonra İngiltere'ye dönerek Durham'a yerleşti ve Tony Blair öğrenimini İngiltere'de tamamladı. Babası da bir avukat olan Başbakan, lisans derecesini Oxford Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nden aldı. 1975'te ise artık resmi olarak İşçi Partisi üyesi olmuş ve böylece siyasi kariyeri başlamıştı. Bir süre Ticaret ve Endüstri Sözcüsü olarak

görev yaptıktan sonra, 1988'de ana muhalefet partisinin oluşturduğu gölge kabinde (shadow cabinet) Gölge Enerji Bakanı oldu. 1992'de Parti Genel Sekreteri olan Blair, parti lideri John Smith'in ani ölümünün ardından partinin çoğunluğunun kararı ile parti başkanlığına geldi ve İşçi Partisi'nin modernizasyonunu içeren süreci başlattı. Blair, zafer kazanabilmek için partiyi merkeze doğru kaydırmak gerektiğine inanıyordu. Eski sol görüşlerin etkisini yitirdiği ve yeni sağın

fikirlerinin de yeni gelişmeler karşısında yetersiz kaldığı bir dünyada sosyal demokrasinin yeniden canlanmasını temsil eden ve Anthony Giddens tarafından geliştirilen "Üçüncü Yol" fikri, Blair politikalarının çekirdeğini oluşturmuş ve bir dönem "Blairizm" olarak ünlenen ideoloji, sadece işçilerin değil tüm sınıfların korunması ve sosyal adaletin herkes için sağlanmasını isteyen bir düşünce biçimi olarak sunulmuştu. Ancak bu, sol ve sosyalist ideoloji ile sermayenin çıkarını savunan

kapitalist felsefenin sentezini yapmak anlamına geldiği gerekçesiyle birçok sosyalist tarafından eleştirildi ve bilim dünyasını ikiye böldü. Tartışmalar parti tüzüğünde değişiklik yapılmasını engellemedi ve tüzükteki "devletleştirme" maddesinde yapılan değişikliklerle partinin özelleştirmeye karşı olan tutumu ortadan kaldırıldı. Parti de bu tarihten itibaren "Yeni İşçi Partisi" (New Labour) olarak anılmaya başladı.

New Labour

1997 Blair iktidarı, bu yeni düşünce biçiminin dünya çapında tanınmasını ve merkez sol parti liderleri tarafından tartışılır hale gelmesini sağladı. ABD Başkanı Bill Clinton ve Almanya Başbakanı Gerhard Schröder, "Üçüncü Yol" a yeşil ışık yakanlardandı. Daha sonraları partiler tarafından yavaş yavaş terk edilen bu açılım, aydınlar tarafından halen gündeme getirilse de, aslında bugün Tony Blair'in "Yeni Sol" anlayışından değil, "Yeni Muhafazakârlığı"ndan söz ediliyor. 2001 yılı seçimleri sonrası ikinci kez Başbakan olan Blair, kendisini Başbakanlıktan edecek adımları da bu dönemde attı. Birinci Başbakanlık döneminde İskoçya ve Galler'e yetki verme konusunda referan-

duma giden, sağlık ve eğitime ayrılan bütçeyi artıran Başbakan, ikinci döneminde dünyadaki gelişmelerin de etkisiyle dış politikaya ağırlık verdi. Bunlardan en önemlisi Irak Müdahalesi sırasında ABD'yi ve Başkan Bush'u desteklemesiydi. Teröre karşı varolan savaşı kazanmak, tıpkı Başkan Bush gibi Blair'in de nihai hedefiydi. Medya ile Blair'in arasını bozan en önemli gelişme de Blair'in Bush'a verdiği bu destek oldu. Özellikle David Kelly'nin şüpheli ölümüyle gün yüzüne çıkan ve Blair-BBC savaşı olarak adlandırılan çekişme, Blair'in iyi niyetinin İngiliz halkı tarafından sorgulanmasına neden oldu.

David Kelly olayı

Hatırlanacağı gibi, Britanya Savunma Bakanlığı'nın Silah Uzmanı David Kelly, Temmuz 2003'te, tam da hakkında "köstebek" iddiaları ortaya atıldıktan sonra ormanda ölü bulunmuştu. Olaydan bir süre önce BBC'de bir haber programında, Irak'ın 45 dakika içerisinde etkin hale getirebileceği kitle imha silahlarına sahip olduğu iddiasına dayanan "45

dakika" teorisinin gerçeği yansıtmadığı ve Irak raporuna Blair Hükümeti müdahalesiyle, raporu daha cazip hale getirmek için konulduğu belirtilmişti. BBC'ye haberin kaynağını açıklamayı yönünde yapılan baskılar sonuç vermese de gizlenen kaynağın David Kelly olduğu dedikodusu hızla yayılmış ve Kelly'nin şüpheli ölümü olayları iyice karmaşıklaştırmıştı. Kelly'nin

bileklerini keserek intihar ettiği söylenmişti ama olay yerinde ölüme neden olacak miktarda kan bulunmaması intihar iddialarının sorgulanmasına ve hatta Blair'e düzenlediği basın toplantısında "Elinizde kan var mı?" şeklinde sorular yöneltilmesine neden olmuştu. Tarafsız bir soruşturma için görevlendirilen Lord Hutton'un raporu ise Hükümeti aklamış, konu da böylece kapanmıştı. Blair'in soruşturma sonrası sözleri de dikkat çekiciydi: "Dürüstlüğü sorgulayanlar özür dilesin!" Blair, her zaman olduğu gibi "haklı"ydı ve kamuoyunu lehine çevirmeyi başarmıştı.

Zorunlu kimlik kartı uygulaması

Blair'in 2006 yılında gündeme getirdiği zorunlu kimlik kartı uygulaması da adada ciddi eleştiri konusu oldu. Vatandaşların biometrik verilerinin merkezi bir veritabanına yerleştirileceği uygulama, teröre karşı tedbir olarak gündeme getirilmiş ve Blair'in İslamcı teröre verdiği abartılı, sert ve yüzeysel tepkinin tipik bir ürünü olduğu gerekçesiyle İngiliz medyasının hedefi olmuştu. The Independent gazetesi, "Bu yasa tasarısı nedeniyle biz özgürlüklerimizden olacağız, ancak

buna karşın tasarısı da hedefine ulaşmamış olacak," diye yazmıştı.

Medya ve Blair'in "spin doctor"ları

Medya çoğu kez Blair politikalarını desteklemeyen taraftaydı ancak Blair medyanın gücüne inanmış, hitap gücü yüksek bir politikacıydı. Başbakan "spin" konusunda da çok ünlüydü. Politik söylemlerin ikna ediciliğini sağlamak, negatif bir şeyi pozitif göstermek, kamuoyu oluşturmak ya da halkı yatıştırmak için politikacıların "spin doctor" olarak nam salmış danışmanlardan tüyolar alması adada aslında bilinen bir uygulamadır. Siyasette "başarılı" olmayı sağlayan spin, aslında olumsuz bir şey. Zira kameralara karşı profesyonelce yalan söylemeyi ve medyayı en verimli şekilde kullanmayı da içeriyor. Tony Blair'in danışmanı Alastair Campbell da Birleşik Krallık'ın en ünlü "spin doctor"u olarak görülüyor. Öyle ki, Blair'in üç kez üst üste başbakan olabilme başarısının bu spin hamlelerinde gizli olduğu sık sık dile getiriliyor. Kalabalıklara nasıl seslenmesi gerektiğini çok iyi bilen Blair, "gerektiği zaman" uzmanlardan yardım almaktan da çekinmiyor.

Başbakanlığı Gordon Brown'a devretmesi

Blair, 2005 yılında üçüncü kez seçildikten sonra, bu kez kendi partisi içinde de artan eleştirilere dayanamayarak görevi bırakacağını açıkladı. İstifasını zamana yaymayı tercih eden Blair, baskıların iyice artmasıyla 27 Haziran 2007'de görevi resmen bıraktı ve yeni Başbakan Gordon Brown oldu. Blair'in ardından Gordon Brown'un parti lideri olacağına dair ikilinin yıllar önce gizli bir anlaşma yaptığı ve o zamandan bu yana Brown'un liderlik koltuğuna oturmayı beklediği söylentileri, İngiliz basınında uzun yıllar tartışılmış hatta 2003 yılında The Guardian gazetesi bir türlü bulunamayan iktidar paylaşımı anlaşmasının fotokopisini yayımlamıştı. İddiaya göre, 1994 yılında parti lideri John Smith'in ölümünün ardından parti içinde lider arayışı başlamış, iki lider adayı, Londra'nın kuzeyinde bir araya gelerek birbirlerine karşı çeşitli taahhütlerde bulunmuşlardı. Blair, Brown'dan kurultayda

kendisini desteklemesini istemiş, ekonomik-sosyal politikaları Brown'un belirleyeceği konusunda anlaşmış ve Blair de dört yıl Başbakanlık yaptıktan sonra koltuğu Brown'a devredeceği sözünü vermişti. Ancak Blair bu sözünü tutmamakta uzun yıllar direnmişti. 2007 yılında iki lider tarafından

aslında hiç doğrulanmamış olan anlaşmanın gerekleri yerine getirilmiş oldu. Blair, görevi bırakırken de iddialıydı: "Savaştan bu yana işsizliği azaltan, iki milyon yeni istihdam yaratan, sekiz yıl boyunca aralıksız ekonomik büyüme sağlayan, faiz oranlarının bir önceki hükümet döneminin

yarısına indiren, hastanelerde bekleme süresini kısaltan, kanser ve kalp hastalıklarında bakımı iyileştiren, orta dereceli okullarda gelmiş geçmiş en iyi sınav sonuçları alan, polis sayısını rekor düzeyde artırıp, suç oranını azaltan tek bir hükümet var... O da bu hükümettir."

Ortadoğu özel temsilciliği

Bush'un Ortadoğu projelerine ortak olduğu için eleştirilen Blair'in Başbakanlık görevini bıraktıktan sonra "Ortadoğu Dörtlüsü"nın (ABD, Rusya, AB ve İngiltere) temsilcisi, "barış elçisi" olarak atanması özellikle

Ortadoğulular tarafından hem şaşkınlık hem de kuşkuyla karşılandı. Çünkü bu karar Ortadoğu halkları gözünde "Blair" imajı düşünülmeden verilmişti ve barışa hizmet etmekten de uzaktı. Blair'in kendine

yönelik eleştirileri bertaraf etmek için denediği yöntemler ise kafa karıştırıcı. Örneğin, İsrail-Hamas gerginliği konusunda Ortadoğu Dörtlüsü'nün aksine- Hamas'ın barış görüşmelerine katılmasından yana olduğu-

nu açıkladı. Ardından bunun ancak Hamas'ın İsrail'i tanıması ile mümkün olacağını ekleyerek ne Filistinliler gözünde "Batılı" olmaktan kurtuldu ne de genel Batı söylemine zıt bir şey söylemiş oldu...

Eşi Cherie Blair

Blair'in eşi Cherie Blair de mesleği olan avukatlığı icra ederken aldığı yüksek miktardaki ücretlerle bir hayli ünlü. Orams Davasında KKTC'yi savunmasının ardından Türk- tarafından kendisine "yılın hukukçusu" ödülü verilen Bayan Blair, ödül töreninde okunan mektubunda "Biz hukukun gereklerini yerine getirmeye

çalışıyoruz. Biz hukukçuyuz. Siyasetçi değiliz," demişti. Orams Davası, 2005 yılında Lefkoşa Rum Kaza Mahkemesi'nde Meletis Apostolides adlı Rum tarafından KKTC/Lapta'da evi olan İngiliz çift Linda ve David Orams aleyhine açılan bir dava. Apostolides tarafından 18 Ekim 2005'te İngiltere Yüksek Mahkemesi'ne götürülen davada, Rum mahkemesinin kararına uymayan Orams çiftinin İngiltere'de tutuklanması, İngiltere'deki mallarına ve paralarına el konması, tazminat ve hapis cezasına çarptırılmaları talep edilmişti. Oramsların savunmasını

İnanç Vakfı

Blair, 2008'de New York'ta kurduğu İnanç Vakfı aracılığıyla Durham Üniversitesi ve Singapur Ulusal Üniversitesi ile kapsamlı bir proje yürütüyor. Ayrıca, ABD'deki Yale Üniversitesi'nde "İnanç ve Küreselleşme" üzerine dersler de veriyor. Dernek kapsamında düzenli yemeklerde yaptığı konuşmalar, yüksek bütçeli seyahatler ve yazdığı kitaplardan kazandığı paralar medya tarafından sürekli gündeme getiriliyor. Aralık 2007'de Anglikan Kilisesi'ni terk ederek Katolik

olduğu açıklanan Blair'a göre inanç ve küreselleşme 21. yüzyılın en belirleyici unsurları. Karısı ve dört çocuğu Katolik olan Blair'ın ancak Başbakanlık görevini bıraktıktan sonra mezhep değiştirmiş olması da dikkat çekici. Dinler arası diyalogun artırılmasını "hayatımın geri kalanındaki işim" olarak tanımlayan eski Anglikan, yeni Katolik İnanç Vakfı kurucusu Blair'in "Her gün Kur'an okuyorum" açıklamasını da bu bağlamda değerlendirmek gerekir herhalde...

BENİM AVRUPAM

TEMMUZ 2009

Kıbrıslılar ne kadar Avrupalı?

Mehmet HASGÜLER

Aslında başlıktaki soruyu iki şekilde sormak mümkündür: Avrupalılar ne kadar Kıbrıslı ise Kıbrıslılar da o kadar Avrupalıdır. Kıbrıs ve Avrupa ikilisi yakın zamanda “siyasi ve kültürel akraba” olmuşlar ve dahası aşka düşmüşlerdir

Sheakespeare'e bakıldığında Avrupa'da Kıbrıs aşkı 16. yüzyıla kadar geriye götürülebilir. Öyledir de! Bazılarına göre daha da eskiye dayanmaktadır. Bizi ilgilendiren güncel zamanlardaki muhabbetir. Yani 2000'li yıllar. Öyle ki bir tarafta Kıbrıslıların “Avrupa Rönesansı” diğer tarafta da Avrupalıların “Kıbrıs Rönesansı” yaşadığı ilişkiye dair bir fotoğraf çıkarmak gere-

kir. Bu yeni zamanlardaki muhabbet ileride “Adayı bölen ilişki” diye anılabilir. Olur ya; köyü birbirine katan ilişki olur da Adayı bölen “aşk” olmaz mı? Gerçi bunun, sebebi sonradan anlaşılan ve yanlışlıkla(!) Adalı oldukları düşünülen “Müslüman” Kıbrıslı Türklerden kaynaklandığı çok geçmeden anlaşılmıştır. Bunu anlamak için 24 Nisan 2004 tarihinde BM'nin

Annan Belgesi olarak ortaya sürdüğü çözüm planına bakmak gerektir. Annan Planı'nı Avrupalı karar verici olamayan Kıbrıslı Türkler onayladılar, ama Avrupalı karar verici olan Rumlar onaylamadılar. Belki bu açıdan bakıldığında, Avrupalıların Türk karşıtlıklarından her daim dem vurmuş olan Denktaş haklı da olabilir. Hem de bu tutumu nedeniyle iktidarını

terk etmek zorunda kalmış olsa bile... Belki de gerçekten Avrupalıların isteği, planın reddedilmesiydi. Bunu özellikle Türkiye açısından düşündüğümüzde reddin sadece AB'nin klasik iki büyük kurucusunun ve motor gücünü oluşturan aktörlerinin uzun vadeli yaklaşımlarına uygun olduğu hemen anlaşılabilir.

Güney'deki Adaylık Maceram

Kıbrıs'ta 13 Haziran 2004 tarihinde genişlemeden sonra ilk kez yapılmış Avrupa Parlamentosu seçimlerinde şahsen bağımsız aday olmuştum. Küçümsenmeyecek bir destek almayı da başarmıştım: 681 oy. Bir Kıbrıslı Türk olarak adaylık girişimimin iki taraf açısından da bir sınav olduğunu o günlerde düşünmüştüm. Bu durumu Avrupa Parlamentosu seçim broşürlerinde de ifade etmiştim. Bu konunun iki taraf açısından analizini yapmak bile Avrupa'nın Kıbrıs'taki anlamını görmek açısından epeyi öğretici olacaktır.

Annan Belgesi propagandası sırasında başı çeken Mehmet Ali Talat, Kıbrıslı Türklerin ne kadar Avrupalı olduğunu söylemiş ve bizi çok etkilemişti. Ama benim Güney'deki adaylığıma KKTC'den “Avrupai” bir tepki

ile karşı çıkan en başta Talat olmuştu. Tabii ki Kuzey'den sadece ve sadece Talat değildi, bu adaylığa karşı saldırıda bulunan. Kuzey'in en has AB'cileri ve çözüm yandaşlarından da belli tepkiler olmuştu. Bu durumun bile Kuzey'deki “eğreti” Avrupalılığı anlamak açısından bir manası vardı. Şöyle ki, Talat kendilerine sormadan aday olduğumu ve Rumların oyununa alet olduğumu 19 Mayıs 2004 tarihinde söyleyebilmişti. Düşünün ki bir akademisyenin seçme ve seçilme hakkı apaçık ortada olan bir konuda aday olup olmamak Başbakan Talat'a sorulmalıymış. İşte size getto zamanlı bir tepki. Annan rüzgarıyla “Avrupacılığın” yükseldiği bir dönemde Talat'ın doğrusu pragmatizmi 18. yüzyıl Avrupasındakilerde bulunabilir.

Hristofyas ile Avrupa Parlamentosu seçimleri sırasında Güney Kıbrıs'ta yapılan Filistin'le dayanışma yürüyüşünde karşılaştım ve kendisine Kıbrıs konusundaki eleştirilerimi aktardım. Karşılaştığım yüz ifadesi ve tepkisi ile eleştiriye hiç açık olmadığını hemen anladım. Ayrıca Hristofyas'ın bizim taraftaki "Stalinist" parti bürokratlarından alışkın olduğumuz tipik yukardan bakan yaklaşımı hemen tanıdık gelmişti.

İşte size bugün Kıbrıs'ı Avrupalı yapmaya çalışan iki figüre ait iki benzer yaklaşım! Bu iki figür yıllarca mesailerinin büyük bir bölümünü partileriyle birlikte çözüm ve federasyon uğruna harcamışlardır. Barış ve kardeşlik adına aday olduğunu söyleyen samimi birisine yaklaşımları bugünlüklerdeki müzakerelerde anlamlı bir turnusol kağıdı olabilir. Bu iki sihirli kavramın Kıbrıs'ın Avrupalı

olmasında tayin edici rolü olduğu herkes tarafından bilinmektedir. Avrupa Parlamentosu seçimleri sırasında Kıbrıs'ın en uzak kasabalarından biri olan Bafta seçim çalışmaları sırasında karşılaştığım olay ise oldukça öğreticiydi. Konuşmamı yaptıktan sonra sorulara geçilmişti ve orada yaşı 70'in üzerinde bir Rum, oyunu bana vereceğini ifade etmişti. Bu sırada ilk defa gönül rahatlığıyla birisine oy vereceğini, çünkü söylediklerimizi samimi bulduğunu ortaya koymuştu. Aynı kişi bir cümle daha söylediğinde hepimiz çok etkilenmiştik. Yetmiş yaşlarındaki Rum'un 1974'de bir yıla yakın savaş esiri olarak Adana'da kaldığını söylemesi çok etkileyciydi. Elbette böyle bir durum bir anda seçim atmosferini çok farklı etkilemişti.

Larnaka'dan Rum bir seçmen ise yapılan tahlillerin ne kadar doğru ve objektif olduğunu söyleyerek, kendi-

siyle aynı toprağı vatan bilmiş hatta bir dönem aynı devletin çatısı altında buluşmuş birisine çok rahat "Etiyopyalı" muhabbeti yapıldığının hiç farkında bile değildi.

Başka bir ilginç seçmen de emekli bir general olan Çakkas'da gelmişti. Çakkas, Larnaka'ya bağlı Paralimni'de bir kahvede karşıma çıkmıştı. Aslında Çakkas ile karşılaşmamız ilk olabilir. Ama Temmuz 1974'deki savaş sırasında Mağusa'daki Rum ordusunun komutanıyken biz de 1 km ötedeki Karakol'da sığınaktaydık. Çakkas'ın kolundaki izlerin savaştan bir miras olduğunu hemen anlamak mümkündür. Kendisi EOKA'nın ilk komutanlarındandı. Oyunu açıkça bana vermeyeceğini söylemesi beni şaşırtmamıştı. Aksine eski bir EOKA'nın bir Türk'e oy vereceğini söylemesi beni şaşırtırdı.

Bir başka Larnakalı seçmen

ise genç bir hukuk fakültesi mezunu idi. Kendisinin iş bulamadığından yakınarak yardım istemekteydi. Bu konuşma da biraz yerel seçimlerdeki patronaj duygusunu yaratması düşünülebilir. Ama bunu böyle düşünmeden işsiz kalmış üniversiteli genç bir insanın tepkisini göstermek bakımından önemliydi. Burada Kuzey Kıbrıs'ta Avrupa düşüncesinde sosyal devlet ve işsizlik konularında ciddi bir dezenformasyon bulunmaktadır. Bu yanlış anlamalar da başka bir Avrupa algısını doğal olarak Kuzey'de oluşturmaktadır. Hâlbuki Haziran 2009 Avrupa Parlamentosu seçimlerinin açıkça işsizlik ve ekonomik krizden gölgesinde yükselen milliyetçilik kavramıyla karşılanıp yumuşatıldığı akıldan çıkarılmamalıdır. Bu konuda Almanya ve Fransa ilginç örnekler vermiştir.

Kıbrıslı'nın hâlleri

Ada topraklarındaki çözümü konuşanlar 1963 sonrasında oluşan göçmen evlerini, çadırlarını ve mağaralarını ve orada yaşanan hayatları yeniden düşünmek durumundadırlar. Bu hayatlar 2009 Lefkoşa'sının arka mahallelerinde yeni gettolarıyla karşımıza dikilmektedir. Bizi gör diyen bacak kadar çocukların ağabeyleri, amcaları, teyzeleri 1963'de bitlenirken, onlar bugünün dünyasında "Avrupalı" Lefkoşa'da bitlerle yaşamaktadırlar. İşte yaşamın ve zamanın bizleri gettolarımızdaki hatıralarımızla yüzleşti-receği bu "yarım Kıbrıs" hallerini anlamak aslında insan olmanın en asgari ve

acil müştereklerinden birisidir. Bu hallerin gettosunu sürekli kılan bir hayatın dışına taşıyacak insanî çağrılar düşünülmeden Kıbrıs'ta çözümü konuşmak en azından bir anakronik şaşırmışlık olacaktır. Avrupalı olmanın en doğal evrimi aslında coğrafyadaki bu çelişkileri zenginliğe dönüştürecek ve insanın yüceltilmesini düşünecek bir hamleyi içermelidir. Kıbrıs'ta çözüm öncelikle gettolarımızdan kurtulmayı kılar ise mümkün olabilir. Öteki türlü Avrupa'nın kapıda olduğunu söyleyen bir sosyal demokrat hayatın gettolarına bakmaması ancak karartma altında sürdürülen bir müzakere

süreci ifade eder. Ama bir de bakarsınız Annan Belgesi'nin yapraklarının sarardığı şu günlerde Kıbrıs'ın Kuzeyi, Avrupa'nın en büyük gettosu haline de gelebilir. Kuzey'de sadece çalışmaya gelen ve bir evde 25 kişinin yaşadığı Lefkoşa'nın arka sokaklarındaki bu hazin manzaralara çözüm üretmek gerekmektedir. Dahası sadece yoksulluk ve sefalet açısından değil ama psikolojik yalıtılmışlık açısından da başka gettolarımız da vardır. Örneğin Karpaz'da 1974'den beridir yaşamakta olan yaşlı Rum aileler. Öte yandan Güney'de kendi tercihiyle yaşamaya devam etmiş olan Kıbrıslı Türkler.

İşte bu örnekler Kıbrıs'ın Avrupalı olmadan çözmesi gereken yakıcı sorunlarındandır. Güney Kıbrıs'ın AB'ye girmiş olması bu sorunlara karşı bir duyarlılık kazanmasına yol açmamıştır. Aslında Kıbrıs meselesinin 1963'den sonra ilk yansıması Kıbrıslı Türklerin gettolaşması olmuştur. Halen bu ruh hali kuzey üzerinde ciddi bir biçimde vardır. Aynı şekilde Kuzey'den Güney'e geçmek zorunda kalan 200 bin kişilik Rum nüfusunda bu gettolaşmadan uzun bir zamanı aldığı doğrudur. Dolayısıyla, gettolaşmanın Kıbrıs'ın Avrupalılaştırması üzerindeki etkisini görmeyen bir çözüm de çok mümkün değildir.

Çözüm?

Görüldüğü gibi Kıbrıs'ta yaşanmakta olan "Avrupalılaştırma" süreciyle Avrupa Birliğini ilk zamanlarında inşa etmeye çalışan iki ana aktörün bu yapıyı oluşturmaları süreci bakımından felsefi ve siyasi açılardan farklılaşmayı görmek mümkündür. Kıbrıs'taki bu gücü oluşturduğunu söyleyen iki sol anlayışın bir kere Adada yaşanmış olan tarihsel sorunlara ilişkin ciddi bir yargılamaya ve bilanço çıkarmaktan çok uzak olmaları kurulması düşünülen yeni yapının temellerinin hiç de güçlü olmadığını göstermektedir. İki liderin önünde duran ve Avrupalılaştırma sürecini derinden etkileyecek olan ana unsurun Akritas gibi bir örgütün devlet desteğinde işlediği suçları ortaya çıkaracak bir yargı-

lama süreci başlatmak olduğu kanısındayım. Akritas'ın bir suç örgütü olduğu ve Kıbrıs Cumhuriyeti devleti tarafından kurulduğuna Kıbrıslı siyaset bilimci Kriyakos Cambazis'in yeni kitabından öğrenmiş bulunuyoruz. Cambazis aslında Kıbrıs'ın Avrupalılaşması konusunda çok önemli bir ipucunu önümüze sermiş ve Türk-Rum siyaset adamlarına toplumsal bir arınma yaşanması konusunda tezler ortaya atmıştır. Elbette tam simetrisi değilse bile TMT konusunda da veya Türklerle ilgili de bu manada faaliyetler gerçekleştirenler olmuşsa onlarla da ilgili benzer bir süreç başlatılabilir. Doğrusu Kıbrıs'ta temel güvensizlik nedeni Cambazis'in de ifade ettiği gibi Akritas adlı örgütün 4 kurucusunun üçü en tepede görevler almış kişilerden oluşmasıydı. Bir kere Makarios Kıbrıs

Cumhuriyeti'nin ilk cumhurbaşkanı ve modern zamanlarda bir papaz olarak Müslümanların resmi başkanlığını yapma unvanı elde etmiş tek Elendi. Bu şahsiyet Akritas gibi Kıbrıslı Türkleri ölüm kuyularına atmış bir teşkilatın kurucularından birisi. Diğer isim yine Kıbrıs Elenleri AB'ye sokmuş ve Annan Belgesinin reddi konusunda çalışmış Papadopoulos. Üçüncü isim yine Kıbrıslı Türklerin can ve mal güvenliğinden sorumlu olmuş cumhuriyetin ilk iç işleri bakanı Yorgacis. Düşünüldüğünde Elenleri AB'ye sokan bir Papadopoulos belki de bir savaş suçlusuna yargılanması gerekirken Avrupa'nın liderler fotoğrafında yer almıştı. Halbuki Doğu Avrupa'daki etnik çatışmalardan mesul tutulmuş bazı liderler ülkelerinin Avrupalılaştırma sürecinde yargılanmaları

temel koşul olmuştu. Aslında bu tip çifte standartların bile Avrupalıların Avrupalılığını sorgulatacak düzeyde bir manası vardı. Görüldüğü gibi AB'nin Avrupalı yapmak istediği bu iki toplumun geçmişinde bir sürü karanlık ve aydınlatılmaya muhtaç belki de "savaş suçu" olabilecek örnekler vardır. Kıbrıs'ta Avrupalı olmak aslında yoldaki ortalama bir vatandaşa açısından bu tür etnik sorunlara ilişkin bir vicdan muhasebesi yapmış bir toplum olmak anlamına gelmektedir. Kıbrıslıların Avrupalılaştırma süreci ulusal bir sorunun çözümü üzerinden olacağı düşünüldüğünde bu konunun önemi ortaya çıkmaktadır. Öyle ki Kıbrıs'ın Avrupalılaşmasının önündeki en önemli konu, etnik açıdan uzun yıllar başka bir serüvene çıkmış iki toplumun bir anda farklı bir temayla karşı karşıya kalmasıdır.

Fon(cu)lar

Kıbrıslıların Avrupa Birliği konusunda dikkat çekici yan, yapıları gereği pragmatist ve materyalist olmalarıdır; AB'nin en hızlı ve en seri fonlarını tüketmek isteyen bir açgözlülüğünü önümüze sermektedir. Bu tür örneklerin de Avrupalılaştırmanın arabesk ve çarpık yüzlerini görmeye açısından faydası vardır. Elbette bu çevreler açısından asıl olan fonlardır. Gerisi teferruattır. Bunların Avrupalılaştırma süreci de fonların besleyici ömrü kadardır. Elbette bunların da kendi içinde bir mantığı

vardır ve önemlidir. Avrupa Birliği'nin de belki de istediği ve özlediği temel sorunlara ilişkin bir projenin hayata geçmesiyle bu çevreler başka bir süreci çalıştırmaktadırlar. Kıbrıs'ta foncuların nerde bir dışın kovuşunu doldurmayan ve koltukta oturarak "fon kırma" işi varsa orada bittikleri açıktır. Kıbrıs'ta sadece Avrupa'dan anlayanlar "foncolozlar" değildir. Onların dışında da samimiyetlerini AB konusunda çoktan göstermiş bireylerin olduğu aşikardır.

Uluslararası boyut

Ada'da tarihsel olarak süregelen etnik meseleye uluslararası toplumun çözüm yaklaşımı, BM'nin öngördüğü ilkeler ışığında iki kesimli ve iki toplumlu bir parametrede AB'ye entegre etme çabası olduğu söylenebilir. Lakin AB'nin "derin" karar alıcıları bu parametreler konusunda bir yanlış anlamaya düştüler ve Kıbrıs'ı "sorunlu" durumuyla içeriye aldılar. Belki bu durum bile bilinçli bir tercihtir. Yukarıda sayılan gerekçeleri yeniden ifade etmek gerekirse, aslında AB'nin bu kararı "Müslüman-Türk" kimliğine dönük genel bir önyargının Ada'ya doğrudan

bir yansımasıdır. Şimdi AB'nin bu kararına biraz daha yakından bakmakta fayda vardır: Önce Yunanistan'daki Albaylar Cuntası 15 Temmuz 1974'de Kıbrıs "trajedisini" hayata geçirdiler ve böylece adanın Türkleri ve Rumları tarihsel manada ilk kez ayrılma dönemine girdiler. Bu durum önce Yunanistan'ı demokrasie sonra da Avrupa Birliği'ne taşıdı. Kısaca cuntacılar atılan taşla hem demokrasi hem de AB kuşu daldan Atina'ya konduruldu. Onun ardından 30 yıllık bölünmüşlüğüyle birlikte Kıbrıs AB'ye alındı.

Kıbrıs'ın kimliği

Elbette sağlık alanında, ise hem tarihsel hem de kadın emeğini değerlendirmeye, kültürel değerleri yeniden hayata kazandırma konusunda yürütülmekte olan bazı projelerin AB tarafından desteklenmiş olması önemlidir. Bunlara benzer alanlardaki çalışmalara destek vermek ciddi katkı yapmaktadır. Öte yandan antik Mağusa kentine dönük çalışmaların hem BM'nin hem de AB'nin fonlarıyla desteklenmesi, kültürel ve tarihi mirasa sahip çıkılması açısından anlamlı örneklerdir. Şimdi Kıbrıs'ta AB fonlarının düzgün bir biçimde yürütüleceği ve Avrupalılık fikriyatını yeşertirken yerelliğin de güçlendirileceği bir ortamın yaratılması kaçınılmazdır.

Kıbrıs aslında yerellik olgusu açısından Avrupa'nın kültürel değerlerini zenginleştirebilecek engin bir birikime sahiptir. Özellikle Mesarya köylerini ayrı, Karpaz köylerini ayrı bir sınıflamaya tutarak buradaki yerel zenginlikleri yeniden değerlendirilecek bir süreci açmak gerekmektedir. Dahası Girne bölgesindeki köylerin iklim ve tarım koşulları farklı bir ortamı yaratmaktadır. Öte yandan Güzelyurt ve Lefke

ise hem tarihsel hem de doğa özellikleriyle daha farklı bir yerellikte bu süreçte değerlendirilebilmelidir. Öbür türlü Kıbrıs'ın köylerindeki yerellik aslında tam da küreselleşme sürecinde ihtiyaç duyulan bir unsurdur. Bu fonlarla ilgili yapılması gereken ilk iş, bu tür yaklaşımların sürdürülebilir bir Avrupa Kimliğine yerel düzeyde yapacağı vurguyu ortaya çıkarmaktır. Kıbrıs deyince oranın Doğu Akdeniz'deki insanlık tarihinde ayrı bir öyküsü olduğunu ve bu öykünün iki ana figürünü oluşturan Müslüman-Hristiyan kültürlerinin kazanmış olduğu Kıbrıslılık olgusunu yeniden yorumlayacak bir çerçeveye oturtmaktır. Başka bir deyişle Adanın kendi serüveni içinde iki toplumun yaşadığı özgül koşulların geleceğin Avrupasındaki yerini güçlendirecek bir kimliğe dönüşmesini sağlayabilir.

Nereye?

Öte yandan yarım asırlık Türkiye'nin AB yolculuğu bir türlü Ankara'ya taşınamıyor. Bunun açıklanan nedenlerinden birini de Kıbrıs olarak göstermektedirler. Kıbrıs ise bitmeyen müzakerelerle sadece görüşülen ama çözüme götürülmeyen bir mesele olarak kalmaya adaydır. Bu haliyle Kıbrıs sanki yarın çözümlenecek-

miş gibi bir yaklaşımı zaman zaman sergileyenler olsa bile aslında bunun uzun ve netameli bir yol olduğu açıktır. Avrupalılaştırma Kıbrıs'ın belli başlı kriterler dışında hayatını Orta Doğu'nun minik, "dinci" ve "sıradan" bir devleti gibi sürdürdüğü bilinen bir gerçektir. Bunu söylerken daha çok da vurguyu

Güney'deki devlete dönük yapmak doğru olacaktır. KKTC'nin de aslında Orta Doğululuğu konusunda devletin laik yapısı ve demokratik ortamı hariç benzerlikleri vardır. Kıbrıs'ın Avrupalılaşmasının ilk adımı toprak konusunu asgari ölçüler içinde medeni bir açılımla çözebilirlerse olacaktır. Bir bakıma Kıbrıs'ın

Avrupalılaşmasının yolu toprak konusunda gösterilecek hoşgörüsü olacaktır. Öbür türlü toprak konusu çıkmaza saplanırsa, Kıbrıs'ın hala liderler düzeyinde mentalite olarak Avrupalılaştırma konusunda alması gereken önemli yollar olacaktır.

HİZMET VE OLANAKLAR

Kütüphane ve Dokümantasyon Merkezi

ATAUM, Ankara'daki eşdeğerleri içinde ilk kurulan ve en geniş donanıma sahip Uzmanlık Kütüphanesi ve Dokümantasyon Merkezi'ne sahiptir. ATAUM Kütüphanesi, kaynakları sürekli bir biçimde yenilenen, özel kitap ve süreli yayınlara erişilebilen ve tüm AB resmi yayın ve belgelerinin ücretsiz olarak incelenebilmesine olanak veren "AB Dokümantasyon Merkezi" statüsündedir. Kütüphane bunlara ek olarak AB'nin hukuksal düzenlemeleri ve istatistiklerine kolayca erişim sağlayan CD-ROM ve mikrofiş olanakları da sunmaktadır. İnternet bağlantılı bilgisayarlar ile yazıcı ve fotokopi olanakları da kütüphanede araştırmacılara sunulmuştur.

Konferans Salonu ve Derslikleri

ATAUM'un ulusal ve uluslararası konferans, panel ve akademik toplantıların yapılabilceği 275 kişilik ve 5 dilde eşzamanlı çeviri yapma olanaklarına sahip bir konferans salonu bulunmaktadır. Binada ayrıca bir toplantı odası ve toplam 200 oturma yeri olan 4 derslik bulunmaktadır. Bu olanaklar ATAUM'un kendi amaçlarına yönelik olarak düzenlediği konferans ve panellerin dışında, istek üzerine kamu ve özel sektör kuruluşlarının kullanımına da sunulmaktadır.

Dil Laboratuvarı

"AB Müzakere Teknikleri" programının pratik bölümü dil laboratuvarında gerçekleştirilmektedir. Laboratuvar'da internet bağlantısına sahip 30 bilgisayar bulunmaktadır. Bunların yanında kablosuz internet ağı tüm ATAUM binası içinde kullanıcılara sunulmaktadır.

Yayınlar

ATAUM 1989'dan itibaren yayınlamakta olduğu "Araştırma Dizisi" kitaplarının yanısıra, 2001 yılından başlayarak, Avrupa Birliği konularına yönelik ve Türkiye-AB ilişkilerini inceleyen araştırmalara ve bilimsel çalışmalara yer vermek üzere, süreli yayınlar çıkarmaya başlamıştır. Bunlar, hakemli bilimsel dergi niteliğindeki Ankara Avrupa Çalışmaları Dergisi ve aylık olarak yayınlanan ATAUM 'e-bülten'dir.

KURULUŞ VE AMAÇ

Ankara Üniversitesi Avrupa Toplulukları Araştırma ve Uygulama Merkezi (ATAUM), Avrupa Birliği (AB), Birlik üyesi ülkeler ve Türkiye-AB ilişkileri konusunda bilgi ve anlayışı geliştirme amacıyla kurulmuş disiplinler arası bir araştırma ve uygulama merkezidir. Türkiye'nin Avrupa Topluluğu'na tam üyelik başvurusunun yapıldığı 1987 yılında kurulmuş olan ATAUM, Türkiye'de alanındaki en eski araştırma ve uygulama merkezi olma özelliğini taşımaktadır.

ATAUM'un temel amaçları:

- Kamu kurum ve kuruluşları, özel sektör ve sivil toplum örgütleri çalışanları ile üniversite mezunları için AB ile ilgili çeşitli konularda eğitim programları düzenlemek;
- AB ve AB ile ilgili konularda nitelikli araştırma faaliyetleri yürütmek ve bu tür çalışmalarını teşvik etmek;
- AB ile ilgili çeşitli konularda paneller, konferanslar ve kültürel faaliyetler düzenleyerek kendi çalışmalarının sonuçlarını ilgili kamuoyu ile paylaşmak, bu konularda yapılabilecek araştırmaları teşvik etmek ve ulusal ve uluslararası işbirliğini geliştirmek;
- Türkiye'nin AB ile uyumunu amaçlayan proje ve programlarda yer almak;
- Faaliyetlerinin sonuçlarını ve farklı araştırmacıların çalışmalarını çeşitli Avrupa dillerinde yayınlamak.

FAALİYETLER

ATAUM'un temel faaliyet alanları AB ile ilgili konularda araştırma yapmak, eğitim vermek, yayın yapmak ve akademik ve akademi dışı topluluklara bağlantı kurarak işbirliği olanakları sunmaktır.

Araştırma

ATAUM'da Ankara Üniversitesi yanında gerek TÜBİTAK, çeşitli bakanlıklar, ABGS gibi Türk kurumları, gerekse AB Komisyonu tarafından desteklenen Türkiye-AB ilişkileri ve AB gelişmeleri konularında araştırmalar yapılmaktadır.

Yayınlar

ATAUM 1989'dan itibaren yayınlamakta olduğu "Araştırma Dizisi" kitaplarının yanı sıra, 2001 yılından başlayarak, Avrupa Birliği konularına yönelik ve Türkiye-AB ilişkilerini inceleyen araştırmalara ve bilimsel çalışmalara yer vermek üzere, sürekli yayınlar çıkarmaya başlamıştır. Bunlar, hakemli bilimsel dergi niteliğindeki Ankara Avrupa Çalışmaları Dergisi ve aylık olarak yayınlanan ATAUME-Bülten'dir.

Eğitim

ATAUM kurulduğu dönemden başlamak üzere AB ile ilgili konularda çeşitli eğitim programları yürütmektedir. Bu programlar hem ATAUM binasında hem de Ankara'da ve Türkiye'deki diğer illerde yer alan kurumlar ve üniversitelerde yapılmaktadır.

ATAUM'un yürüttüğü eğitim programları temel ve uzmanlık eğitimi kursları olarak gerçekleştirilmektedir. AB temel eğitim programında genel olarak AB'nin yapısı, oluşum süreci, kurumsal yapısı, işleyişi, politikaları, Türkiye-AB ilişkileri ve AB'deki son gelişmelerle ilgili olarak temel bilgiler verilmektedir.

Uzmanlık programları ise daha özel konuları içerir:

- Uluslararası ilişkiler
- AB (Politikalar)
- AT Hukuku
- Sosyal Politika
- Ortak Tarım Politikası
- Sanayi Politikaları
- Müzakere Teknikleri (British Council işbirliği ile)

Ayrıca kurum ve kuruluşların istekleri ve önerileri doğrultusunda AB ile ilgili çeşitli konularda özel eğitim programları açılmaktadır.

Danışmanlık

Akademik birimler, kamu kuruluşları, yerel yönetimler ve özel sektör firmalarının AB projelerinden yararlanmaları için gerekli teknik destek ve danışmanlık hizmetlerinin sunulması ATAUM'un diğer bir faaliyet alanıdır.

ANKARA ÜNİVERSİTESİ
AVRUPA TOPLULUKLARI
ARAŞTIRMA VE UYGULAMA MERKEZİ

web: www.ataum.ankara.edu.tr
email: ataum@education.ankara.edu.tr
telefon: 90(312)362 07 62 - 362 07 80 faks: 90(312)320 50 61
adres: Ankara Üniversitesi Cebeci Kampüsü - ANKARA

Avrupa
Gündemi...

